

Kristina Venglyuk

Maria Fedotyeva

M551SN

KALASTUSOPPAAN LAATIMINEN
SAIMAAHOLIDAY ORAVIN
VENÄLÄISILLE ASIAKKAILLE

Opinnäytetyö
Matkailun koulutusohjelma

Marraskuu 2015

MAMK

University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

	Opinnäytetyön päivämäärä 13.11.2015
Tekijä(t) Kristina Venglyuk, Maria Fedotyeva	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Matkailuala, Venäjä-painotteinen
Nimeke Kalastusoppaan laatiminen SaimaaHoliday Oravin venäläisille asiakkaille.	
Tiivistelmä Työn aiheena on Kalastusoppaan laatiminen venäläisille asiakkaille SaimaaHoliday Oraviin. Työn toimeksiantaja on lomakeskus SaimaaHoliday Oravi, jonka edustaja on lomakeskuksen päällikkö Marie Louise Fant. Tämä aihe on ajankohtainen, koska venäläiset asiakkaat ovat jo pitkään olleet suurin asiakasryhmä Suomessa ja käyttävät paljon matkailun aktiviteetteja ja palveluita, kuten majoitusta tai erä- ja luontopalveluita, joista suosittuin on kalastus. Siitä huolimatta venäläisten palvelussa on edelleen puute matkailun materiaaleista. Siksi sellainen tuote on tarpeellinen ja hyödyllinen sekä asiakkaille että toimeksiantajalle. Kyseessä oleva työ on toiminnallinen opinnäytetyö, joka jakautuu kahteen osaan: pohjatieto ja tuote. Ensimmäinen osio on teoreettinen, jossa keräsimme tietoja oppaan kohderyhmästä, luontomatkailusta, toimeksiantajasta ja sen palveluista. Nämä tiedot antavat perustietoja opasta varten ja rajaavat opinnäytetyön laajuutta. Toinen on empiirinen osa, jossa kartoitimme opinnäytetyön muodon, lähestymistavan sekä kerroimme oppaan laatimisen prosessista. Tiedonkeruu tapahtui haastattelemalla henkilöitä, jotka liittyvät kalastusmatkailuun ja perehtymällä kirjallisuuteen. Oppaan tehtävänä on auttaa venäläisiä asiakkaita perehtymään suomalaiseen kalastuskulttuuriin ja tuoda heille uusia matkailuelämyksiä Suomesta. Tavoittemme on, että oppaan avulla lomakeskuksen imago ja kannattavuus nousee ja palvelun laatu venäläisille asiakkaille paranee. Opas esittelee yleistietoja Oravin alueesta, toimeksiantajan palveluja, Oravissa esiintyviä kalalajeja ja niiden pyynnin keinoja sekä kalastuslupia ja -välineitä ja hyödyllisiä tietoja. Alkuperäisessä suunnittelussa oli 16 sivua ja työn kuluessa päätimme tehdä 22-sivuinen kalastusopas, joka tulee olemaan sähköisessä versiossa lomakeskuksen nettisivulla, jotta sen muokkaaminen jatkossa onnistuu.	
Asiasanat (avainsanat) Kalastusmatkailu, kalastamisen opas, kalastusharrastus, luontomatkailu, ympäristövastuu, venäläiset matkailijat, Saimaa.	
Sivumäärä 52 s. + Liitteet 9	Kieli Suomi
Huomautus (huomautukset liitteistä)	
Ohjaavan opettajan nimi Ismo Glad, Natalia Kushcheva	Opinnäytetyön toimeksiantaja SaimaaHoliday Oravi

DESCRIPTION

	Date of the bachelor's thesis 13.11.2015
Author(s) Kristina Venglyuk, Maria Fedotyeva	Degree programme and option Degree programme in Tourism, Russia orientated
Name of the bachelor's thesis A drafting of fishing guide to Russian customers of SaimaaHoliday Oravi	
Abstract <p>The subject of this thesis is drafting of a fishing guidebook to Russian customers of SaimaaHoliday Oravi. Our client is SaimaaHoliday Oravi, whose representative is outdoor center's chief Marie Louise Fant. This subject is topical because Russian customers have been the biggest customer group for a long time in Finland and they use a lot of travelling activities and services like accommodation or outdoor and nature services, of which the most popular is fishing. In spite of that, there is still a lack of tourist information in Russian services. That is why such product is necessary and useful for customers and our client.</p> <p>This work is a functional thesis divided into two parts: background information and the product. The first part is theoretical, in which we have gathered information about the target group of the guidebook, nature tourism, client and its services. This information gives the basis for the contents in the guidebook and limits the scope of the thesis. The second part is the empirical part, in which we identified the type of the thesis, method of approach and description of the process of drafting the guidebook. Data collection methods are familiarization with a literature and interviewing people related to fishing tourism.</p> <p>The purpose of the guidebook is to help Russian customers to familiarize with Finnish fishing culture and to offer them new travel experiences in Finland. Our aim is to improve the image and profitability of the outdoors center and to improve the quality of services to Russians. The guide presents general information about the Oravi area, the client's services, information about relevant fish species and their catching methods, fishing license and tools as well as other useful information. We planned to make 16-page guidebook but during the process we decided to make a 22-page fishing guide, which will be available in electronic form in the outdoor center's web page, which will allow easy editing in the future.</p>	
Subjectheadings, (keywords) Fishing tourism, fishing guidebook, fishing hobby, eco-tourism, environmental responsibility, Russian tourists, Saimaa.	
Pages 52 s. + Appendices 9	Language Finnish
Remarks, notes on appendices	
Tutor Ismo Glad, Natalia Kushcheva	Bachelor's thesis assigned by SaimaaHoliday Oravi

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
1.1	Opinnäytetyön lähtökohdat ja tarkoitus.....	1
1.2	Oppaan tavoitteet	2
2	SAIMAAHOLIDAY-KETJU JA ORAVI LOMAKESKUKSEN PALVELUT	3
2.1	SaimaaHoliday-ketju	3
2.2	Lomakeskus Oravi	6
2.2.1	Lomakeskuksen perustajajäsenet	6
2.2.2	Majoitus ja palvelut.....	7
2.2.3	Matkailuaktiviteetit	8
2.2.4	Kalastusaktiviteetti.....	9
3	LUONTOMATKAILU	10
3.1	Luontomatkailun käsite ja sisältö	10
3.2	Luontomatkailu Suomessa.....	11
3.3	Luontomatkailuaktiviteetti.....	12
3.4	Kalastus luontomatkailuaktiviteettina	13
3.4.1	Kalastusohjeet ja kalastuslupajärjestelmä Suomessa.....	15
3.4.2	Oravin alueen kalalajit, alamitat ja rauhoitusajat.....	17
3.4.3	Kalalajit ja vinkkejä kalastukseen.....	18
3.5	Ympäristövastuu	22
4	VENÄLÄISET MATKAILIJAT SUOMESSA.....	26
4.1	Venäläisten matkailijoiden profiili ja kulttuuriero	27
4.2	Matkustaminen Suomessa	30
4.3	Venäläinen matkailija kalastuksen harrastajana	32
5	OPINNÄYTETYÖN EMPIIRINEN OSA.....	34
5.1	Toiminnallinen opinnäytetyö.....	34
5.2	Tutkimuksen lähestymistapa	35
5.3	Haastattelu aineistokeruumenetelmänä	36
5.4	Haastattelun prosessi ja arviointi	38
6	KALASTUSOPPAAN LAATIMINEN.....	40
6.1	Oppaan kirjoittamisen prosessi.....	40
6.2	Oppaan visuaalinen suunnittelu ja toteutus	46

7	POHDINTA	49
	LÄHTEET	53

LIITTEET

- 1 Teemahaastattelurunko
- 2 Kysely
- 3 Venäjänkielinen kalastusopas SaimaaHoliday Oraville

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aihe on kalastusoppaan laatiminen SaimaaHoliday Oravin venäläisille asiakkaille. Tuotteemme on suunnattu venäläisille kalastuksen harrastajille, jotka tulevat Oraviin vierailemaan. Työn toimeksiantaja on lomakeskus SaimaaHoliday Oravi. Yrityksen edustaja on lomakeskuksen päällikkö Marie Louise Fant. Vuodesta 2011 Mikkelin ammattikorkeakoulussa on toiminut matkailun koulutusohjelman linja, joka on erikoistunut Suomen ja Venäjän välisiin matkailun suhteisiin. Me olemme tämän linjan opiskelijat ja sen takia tämä opinnäytetyön johtoajatus soveltuu hyvin koulutusohjelmamme aihepiiriin. Kalastusopas tulee olemaan saatavilla sähköisessä muodossa lomakeskuksen nettisivulla.

1.1 Opinnäytetyön lähtökohdat ja tarkoitus

Venäläiset ovat suurin asiakasryhmä Suomessa ja he kokeilevat erilaisia vapaa-ajan aktiviteettejä, joista kalastus on suosituin. Yleensä venäläiset osaavat kalastaa hyvin, mutta vain pieni osa venäläisistä asiakkaista osaa vieraita kieliä. Siksi he tarvitsevat tietolähteitä Suomen kalastusta ohjaava lainsäätöä sekä viranomaisohjeet omalla äidinkielellään. (Myllylä 2008, 36 - 37). Matkailualan yrityksiä kannattaa kehittää omia palveluita venäläisten asiakkaiden näkökulmasta. Täten matkailuyrityksen täytyy keskittyä venäläisen kulttuurin tuntemukseen ja venäjänkielisten opasmateriaalien saatavuuteen. Venäläisille on tärkeää, että matkakohteessa on saatavilla venäjänkielisiä esitteitä, kuten hotellien opasteet, yhteistyökumppaneiden ja ohjelmapalveluiden opasteet ja vuokramökkien käyttöohjeistukset (Harju-Autti 2012, 25).

Suomi tunnetaan venäläisten matkailijoiden keskuudessa maana, jossa on hyviä kalastusmahdollisuuksia, mutta usein ne eivät vastaa venäläisten matkailijoiden odotuksiin. Kohderyhmälle ei ole riittävästi räätälöityjä palveluita. (Myllylä 2008, 36 - 37). Vuonna 2012 olimme työharjoittelussa 2,5 kuukautta Best Western Spa Hotel Casinolla vastaanottovirkailijoina. Silloin huomasimme, että monet venäläiset turistit kysyivät ohjeita luonnossa liikkumiseen. He kysyivät myös kalastusmahdollisuuksista, kalastusluvista ja -paikoista, kalastussäännöksistä ja kalastusvälineiden vuokraamisesta. Kalastuksella on kysyntää venäläisten keskuudessa, mutta Suomella ja Venäjällä on eroja siinä kuinka käyttäydytään luonnossa. Näin ollen päätimme tehdä sellaisen oppaan,

jossa kerrotaan kaloista, kalastusesongeista, kalastusluvista ja myös ympäristösuojelusta, luonnossa liikkumisesta sekä toimeksiantajan palveluista.

1.2 Oppaan tavoitteet

Oppaamme päätehtävänä on perehdyttää venäläiset asiakkaat suomalaiseen kalastuskulttuuriin ja tuoda heille uusia matkailuelämyksiä Suomesta. Sen lisäksi tavoitteena on asiakkaiden houkutteleminen, yrityksen imagon ja kannattavuuden nostaminen, luontomatkailun kehittäminen Savonlinnan seudulla sekä palvelun laadun parantaminen venäläisille matkailijoille Oravin lomakeskuksessa. SaimaaHoliday Oravi saa apuvälineen, jota he voivat hyödyntää työssään venäläisten asiakkaiden parissa. Asiakkaille tämän projektin hyöty on tiedon lisääntyminen suomalaisesta kalastuskulttuurista ja ympäristösuojelun säännöistä. Tämä tieto omalla äidinkielellä auttaa heitä sopeutumaan paremmin suomalaiseen elämään ja kulttuuriin. Oma tavoitteemme on toiminnallinen opinnäytetyö, joka tarjoa kirjallisen oppaan muodossa tietoa myös kalastajille ja kalastusretkiä suunnitteleville sekä toteuttaville henkilöille.

Opinnäytetyö ammattikorkeakouluissa pitää olla ”työelämälähtöinen, käytännönläheinen, tutkimuksellisella asenteella toteutettu ja riittävällä tasolla alan tietojen ja taitojen hallintaa osoittava”. Jotta opinnäytetyömme vastaa näihin kriteereihin, valitsimme toiminnallisen opinnäytetyön muodon. Tällaisen opinnäytetyön toteutustapana voivat olla esimerkiksi opaskirja, CD-ROM kirja, kansio, kotisivut, portfolio ja näyttelyn tai tapahtuman järjestäminen. Toteutustapa määräytyy kohderyhmän mukaan. Toiminnallinen opinnäytetyö sisältää kaksi eri prosessia, jotka ovat produktion osa ja raportoinnin osa. (Vilka & Airaksinen 2003, 9 – 10.)

Esitteen tekeminen on produktiomme. Tarkistamme opasta varten paikkansapitäviä tietoja laadullisella tutkimuksella, jonka menetelmänä on haastattelu. Haastattelun avulla saamme käyttökelpoisia ja ajankohtaisia tietoja kalastusmatkailusta, kalastuksesta ja venäläisten matkailijoiden tarpeista. Haastattelemme henkilöitä, jotka työskentelevät nimenomaan kalastukseen liittyvissä organisaatioissa, koska he ovat asiantuntijat tällä alalla ja heidän mielet voivat hyvin vaikuttaa työn lopputulokseen.

2 SAIMAAHOLIDAY-KETJU JA ORAVI LOMAKESKUKSEN PALVELUT

Oravin lomakeskus kuuluu luontomatkailu- ja majoitusyrittäjä SaimaaHoliday-ketjuun. Lomakeskus toimii Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistoissa ja niiden ympäristöissä (Kuva 1). Valitsimme tämän matkailukohteen toimeksiantajaksemme, koska Fantin (2014) mukaan tämä paikka on suosittu kansainvälisten kalastajien keskuudessa ja se on lähin Savonlinnasta kalastuspalvelujen tarjoaja.

KUVA 1. SaimaaHoliday:n toiminta-alue (SaimaaHoliday Oravi 2015).

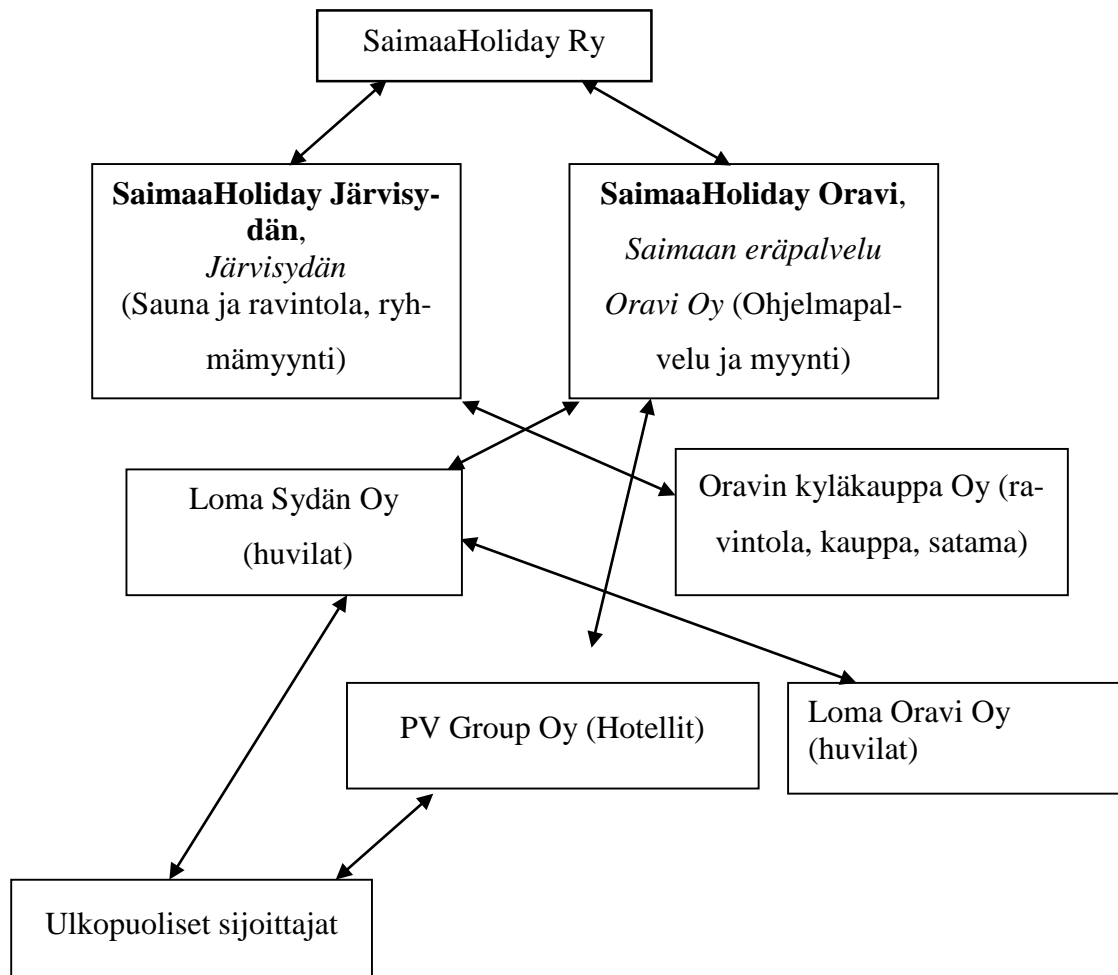
2.1 SaimaaHoliday-ketju

SaimaaHoliday on matkailun palveluyritysten verkosto, joka on perustettu vuonna 2000. Verkoston liikeidea on kehittää matkailutarjontaa Savonlinnan alueella. Siihen kuuluvat seuraavat yritykset: Lomakeskus Järvisydän, Loma-Oravi Oy, Lomasydän Oy, Oravin Kyläkauppa Oy, PV-Group ja Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy. Kuvassa 2 on esitetty yritysten yhteistyötä. Yrityksillä on oikeus käyttää SaimaaHoliday-ketjun tuotemerkkiä markkinoinnissa ja mainonnassa. Ketjun toiminta keskittyy Savonlinnan Ora-

viin ja Rantasalmen Porosalmelle. Kaikki SaimaaHoliday:n yritykset toimivat intensiivisessä yhteistyössä keskenään. Esimerkkinä Oravi tarjoa retkiluisteluireittiä, joissa luisellaan Oravista Linnansaareen ja sieltä Järvisydämeen. Matkan aikana voidaan nauttia koskemattomasta luonnosta. (Fant 2014.)

Jäsenien yhteistoiminta verkostossa antaa heille samanlaiset visiot ja arvot, investoinneista sopiminen, kaluston ja henkilökunnan yhteiskäyttö, yhteiset tuotteet, yhtenäinen markkinointi. Sen takia SaimaaHoliday -ketjun yritykset ansaitsevat tehokkuutta, näkyvyyttä ja monipuolisen palvelutarjontaa. Työ verkostossa ei tarkoittaa pelkästään oman edun saantia, vaan yrityksiensä tavoitteena on ketjun kestävä kehitys, tasalaatuisuus ja juostavuus. (Vaaksala 2010.)

KUVA 2. SaimaaHoliday- verkoston jäsenien omistuksia (Vaaksala 2010).

SaimaaHoliday valittiin Suomen vuoden 2010 nousevaksi vesistömatkailukohteeksi. Valinta tehtiin European Destinations of Excellence (EDEN) kilpailussa, joka järjestetään vuosittain tietyn teeman mukaan. Vuonna 2010 kilpailuun osallistui kilpailijoita 25 eri maasta ja teema oli ”Destination of Excellence for sustainable Aquatic Tourism Offer” eli ”Kestävä vesimatkailukohde” (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010).

Kilpailusta SaimaaHoliday -ketju sai näkyvyyttä mediassa, markkinointimateriaalia, uusia yhteistyökumppaneita ja näkyvyyttä eri kansainvälisissä matkailuportaaleissa. Kilpailussa annettuja kommentteja SaimaaHoliday -ketjusta:

”Kohde täyttää hyvin annetut kriteerit vesistöjen, kestävän kehittämisen, perinteiden ja suomalaisuuden näkökulmasta.”

”Yrittäjävetoinen ja yrittäjän riskillä toimiva aito vesistömatkailukohde, joka tukeutuu vahvasti Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen tarjoamiin palveluihin ja vesiluontoon. Kohde on sitoutunut kestävään kehittämiseen lähtökohteisesti jo yhteistyössään puistojen kanssa, samoin kuin herkillä norppavesillä operoidessaan.”

”Kohde on kasvanut ja kehittynyt viimeisen kolmen vuoden aikana voimakkaasti. Kasvua selittävät osaltaan investoinnit kapasiteettiin, jotka toisaalta raskastavat nyt kannattavuutta. Lähitulevaisuuden investointitahti on maltillisempaa, sen sijaan panostetaan tuotesisältöihin. ”Terveet” ja realistiset tulevaisuudensuunnitelmat.”

”Kohteella on kaksi vuodenaikaa: sulan veden kausi ja ”jääkausi”. Palvelutarjontaa on kehitetty molemmille. Kesä on ollut alueen pääsesonki, mutta kohde on onnistunut kehittämään palveluja myös muille vuodenajoille.”

”Kohteen toiminta on sopusoinnussa seudun, maakunnan ja kansallistenkin matkailunkehittämislinjausten kanssa. Se on myös Saimaan järvialueen merkittävin yhteistyöverkosto ja sillä on kattavin ohjelmalvelutarjonta.” (Vaaksala 2010.)

2.2 Lomakeskus Oravi

Lomakeskus sijaitsee Oravissa Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen välissä (Kuva 1). Matka Savonlinnasta Oravin lomakeskukseen on 40 km. Lomakeskus Oravi on SaimaaHoliday ry:n osa, johon kuuluvat Oravin Kyläkauppa Oy, Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy ja Loma Oravi Oy. Ne tarjoavat hyvälaatuisia matkailupalveluita sekä yksityisille henkilöille että yrityksille. Oravin lomakeskus tuottaa ohjelmalveluita, esimerkiksi kalastus-, retkiluistelu-, järvisafari- ja melontaretkiä. Lisäksi se tarjoaa majoitus-, kauppa- ja ravintolapalveluita. (Fant 2014.)

2.2.1 Lomakeskuksen perustajajäsenet

Ensimmäinen näistä yrityksistä on vuonna 1996 perustettu Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy. Sen toiminta on suunnattu ohjelmalveluiden tuotteistamiseen Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen alueilla. Yrityksen liiketoiminta on keskitetty kalastuksen, melonnan, järvisafarin ja retkiluistelun järjestämiseen. Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy on Oravin alueen myyntiorganisaatio. (Fant 2014).

Oravin Kyläkauppa Oy perustettiin vuonna 2000. Siihen kuuluvat Tarmo Kyläkauppa ja Ravintola Ruukinranta. Kyläkaupasta voidaan ostaa liha- ja kalatuotteita, ruokaa ja päivittäistavaroita, polttoaineita, kaasua ja myös veneily- ja retkeilytarvikkeita. Ravintola Ruukinrannassa on asiakaspaikkoja 150 ja lisäksi 170 paikkaa kesäterassilla. Kesän aikana ravintola tarjoaa aamiaisia, pizzoja, noutopöytä-ruokailua ja paikallisia á la carte-annoksia. (Fant 2014). Asiakkaat voivat nauttia paikallisista herkuista ympäri vuoden käyttämällä ateriapalvelua, jossa ruoat tuodaan kesämökkeille tai Oravin huviloille. Kyläkaupan vieressä on vierasvenesatama, joka sijaitsee Savonlinna-Kuopio-Savonlinna veneilijöiden reitillä. Sataman palvelurakennuksessa veneilijöiden käytävissä ovat WC:t, suihkut ja sauna sekä pyykkitupa. Satamassa on myös lasten leikki- paikka, polttoaineautomaatti, septitankin tyhjennyspiste, ekopiste, vesipiste sekä sähkötolpat. (SaimaaHoliday Oravi 2015).

Kolmas yritys on Loma Oravi Oy, joka on perustettu vuonna 2003. Se tarjoaa hyvälaatuista majoitusta kuten lomahuvilat ja hirsihuvila Villa Kolovesi. SaimaaHoliday Oravi on monipuolinen matkailukohde Saimaalla, joka toimii ympäri vuoden, vaikka kesä ja

talvi ovat sesonkikaudet. Siellä on palveluita, jotka on suunnattu eri asiakaskohderyhmille. Verkoston yritykset täydentävät toisiaan tarjoamalla erilaisia tuotteita ja palveluita. (Fant 2014.)

2.2.2 Majoituspalvelut

Oravin lomakeskus tarjoaa majoituspalveluita kuten Tallusniemen huvilat, hotelli, omarantainen villa, kartanohuvilat ja ekohostelli. Hotelli Oravi sijaitsee vierasvenesataman ja ravintolan läheisyydessä. Hotelli lämpenee maalämmöllä. Hotellissa on 13 studiota (2 hh/21,4 m²) ja 4 huoneistoa (4 hh/30,7 m²), yhteensä 42 vuodepaikkaa ja tarvittaessa lisävuoteet. Jokaisessa huoneessa on WC, suihku, hiustenkuivaaja, TV, vaatteiden kuivauskaappi ja minikeittiö, jossa on keittolevy, vedenkeitin, kahvinkeitin, mikro, jääkaappi, tiskiallas ja astiasto. Lomakeskuksen asiakkaille on ilmainen WLAN-nettiyhteys kaikissa huoneissa. Hotellin alueella asukkailla on mahdollisuus käyttää grillikotaa. Hotellin pihassa on parkkipaikat sähkötolpilla. Erityisen hyvin hotelli sopii luontoretkeilijöille, lapsiperheille ja ryhmille. (SaimaaHoliday Oravi 2015.)

Kesällä 2004 rakennetut seitsemän omarantaista hirsihuvilaa sijaitsevat Saimaan rannalla, kävelymatkan päässä Oravin kylän palveluista. Kaikki huvilat ovat samanlaisia; niissä on neljä makuuhuonetta, joihin mahtuu 8+2 henkilöä. Jokaisen huvilan varustukseen kuuluu: varaava takka, TV, video, DVD, astiasto 12:lle, astianpesukone, pesukone, kuivauskaappi, jääkaappi-pakastin, autokatos, varasto ja kalojen käsittelypaikka. (SaimaaHoliday Oravi 2015.)

Vuonna 2013 SaimaaHoliday Oraviin valmistui seitsemän uutta huvilaa Tallusniemeen, joka sijaitsee noin 10 km Oravin kylältä. Kaikissa huviloissa on oma rauhallinen ranta ja laituri kalavesien äärellä. Alueella on myös uimaranta ja leikkikenttä. Huviloista kuusi on samanlaisia. Niissä on neljä makuuhuonetta varustettuna omalla kylpyhuoneella, hyvin varustettu keittiö, sähkö- ja puulämmitteiset saunat, langaton internet ja satelliitti TV. Yksi huvila on suurempi. Siinä on kuusi makuuhuonetta, joista kaksi on sviittejä omine terasseineen. Rantasaunan käyttö kuuluu hintaan kesäkaudella. Sauna on käytössä 1.5.–15.10. välisenä aikana. (SaimaaHoliday Oravi 2015.)

Toinen majoitustyyppi on ekohostelli eli hirsiaitat, jotka sijaitsevat Linnansaaren kansallispuiston pääsaarella, Sammakkoniemen leirintäalueella. Lomakeskus Oravi omistaa yhteensä 5 kappaletta 4 hengen hirsiaittoja leirintäalueella. Aitoissa 2 kerrossänkyjä, pöytää ja penkkejä ja myös sauna, keittokatos, tulipaikat, huussi ja kioski ovat hirsiaittojen vieressä. Ekohostelli on käytettävissä vain 15.5. - 31.8 välisenä aikana. Saimaa-Holiday Oravilla on oma verkkokauppa omalla nettisivulla. Sen kautta voidaan varata hotelli Oravi ja huvilat ympäri vuoden. Muut majoitustyypit ja aktiviteetit on mahdollista varata myyntipalvelun kautta sähköpostitse tai puhelimitse. (SaimaaHoliday Oravi 2015.)

2.2.3 Matkailuaktiviteetit

Lomakeskus SaimaaHoliday Oravi tarjoaa eri kohderyhmille monipuolisia palveluita, jotka mahdollistavat oman hyvinvoinnin monipuolistamista. Saimaan luonto ja kansallispuistoympäristö tarjoavat unohtumattomia elämyksiä. Täällä on mahdollista kokea hiljaisuutta ja rauhaa, pysähtyä, hengähtää, hengittää puhdasta ilmaa ja liikkua luonnossa turvallisesti eri vuodenaikoina joko omatoimisesti tai ohjatusti.

Oravin lomakeskus tarjoaa erilaisia opastettuja ja itsenäisiä retkiä. Oppaina toimivat ammattitaitoiset, kielitaitoiset paikalliset ihmiset, joilla vuosien kokemus oppaan työstä ja oleskelusta Saimaan alueella. Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy järjestää talvi- ja kesäaktiviteetteja kuten opastetut melontaretket, safarit ja norpparetket, moottorikelkkasafarit, risteilyt, kalastus-, retkiluistelu-, kävely- ja hiihtoretket sekä jääkellunta. Heidän palveluihinsa kuuluu lisäksi kaluston vuokraamista, retkeilyvälineiden myyntiä, aluetuntemusta ja reittisuunnittelua, opastettuja retkiä, karttoja ja kalastuslupia. Niiden lisäksi SaimaaHoliday Oravi tekee kisailuohjelmia, joissa asiakasryhmät pääsevät kilpailemaan toisiaan vastaan erilaisissa ammuntalajeissa ja kalastuksessa oppaan johdolla. Asiakkaat voivat valita itselleen haluamaansa oma ohjelma. Joka sesonki Oravin lomakeskus järjestää erilaisia tapahtumia, kuten Naisten kelkkakoulu, Pääsiäispilkki, Hiihtoloma Oravissa, Linnansaaren vaellus, Oravin lohikuninkuus, Oravin Juhannus ja Oravin kalapäivä. Jos asiakkaat eivät löytäneet sopivia retkiä, he voivat muodostaa itselleen haluamaansa lomaohjelmaa. (Hokkanen 2015.)

Palvelutarjonnassa on myös erikoiset hyvinvointipalvelutuotteet – saunayoga ja saunapilates. Saunayoga-liikkeet 50 asteen lämmössä purkavat kehon jännitystiloja ja rauhoittavat mieltä. Saunayogaharjoitus kestää puoli tuntia Ruukinrannan saunassa. Opastuskielinä ovat englanti ja suomi. Saunapilates on ohjattu lempeä harjoitus, joka vahvistaa niska- ja hartiaseudunlihaksia ja huoltaa selkää. Lisäksi tarjotaan erilaisia liikuntamuotoja, jotka vapauttavat alaselän, niskan ja hartioiden lihasten jännityksiä sekä parantavat keskittymiskykyä. Saunapilates-sarja Ruukinrannan saunassa kestää noin 30 minuuttia ja ryhmän koko on 5-6 henkilöä. (SaimaaHoliday Oravi 2015.)

2.2.4 Kalastusaktiiviteetti

Kalastus on varsinainen ja suosituin vetovoimatekijä SaimaaHolidaylla, koska Oravin kalaiset vedet ja luonto miellyttävät kalastusharrastajia kaikkialta maailmasta. Sen takia Oravi järjestää paljon erimuotoisia kalastusaktiiviteettejä kuten talvikalastus, lohenuistelu, koko perheen kalaretki, mato-onkiretki Linnansaaren ja Koloveden vedessä. Lomakeskuksen asiakkaat voivat valita valmiita kalastusretkiä, joissa heitä seuraavat ammattilaiset oppaat tai ottaa kaikki tarvittavat retkivarusteet mukaan ja lähteä itsenäisesti kalastamaan. Fantin (2014) mukaan Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy järjestää kalastusaktiiviteetteja ja Kyläkaupassa sijaitsevalta vastaanotolta saadaan kaikki tarvittavat kalastusluvut, kartat ja neuvot kalapaikoista Linnansaaren kansallispuiston vesille ja Joutenveden alueelle. Esimerkiksi lomakeskukselta Oravi voidaan vuokrata sadeasuja ja keltuntapukuja, heittokalastus- ja ongintavälineitä ja myös soutuveneitä sekä pieniä moottoriveneitä. Kaikissa veneissä on kalastusvarusteet.

Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy tarjoaa erilaisia kalastusretkiä, jotka on suunnattu eri kohderyhmille. Retkien tarjonta vaihtelee sesongin mukaan. Esimerkiksi Kalaretki Linnansaaren Kansallispuistoon toteutetaan kahdella eri tavalla, joko heittokalastuksena tai uisteluna. Ammattilaisen kalastusoppaan johdolla neljän tunnin retkellä asiakkaat pyytävät haukea, kuhaa, ahventa ja taimenta. Retki on saatavilla toukokuusta lokakuuhun. Uusi kalastusmuoto on jigaus, johon annetaan koulutus kalastusmatkan aikana. Asiakkaat voivat kokeilla sitä kuhan ja ahvenen kalastamiseen. Retki kestää 5-6 tuntia ja ryhmän maksimikoko on neljä henkilöä. (Hokkanen 2015.)

Talvella lomakeskus Oravissa on tarjolla madepilkki. Se on 2-3 tunnin retki, jossa kerrotaan madepilkin perusasioita ja retken lopuksi maistetaan omaa saalista. Kalastajan päivä on toinen tyyppi talvikalastuksesta. Se on koko päivän retki moottorikelkoilla kalaisille paikoille ammattilaisen kalastajan mukana. Kalastusvälineenä on katiska, verkko ja pilkki. Kalastuksen aikana on mahdollista saada haukea, ahventa, madetta tai kuhaa. Kaikki opastukset ovat englannin ja suomen kielillä ja lisämaksusta venäjän kielellä. (Hokkanen 2015.)

3 LUONTOMATKAILU

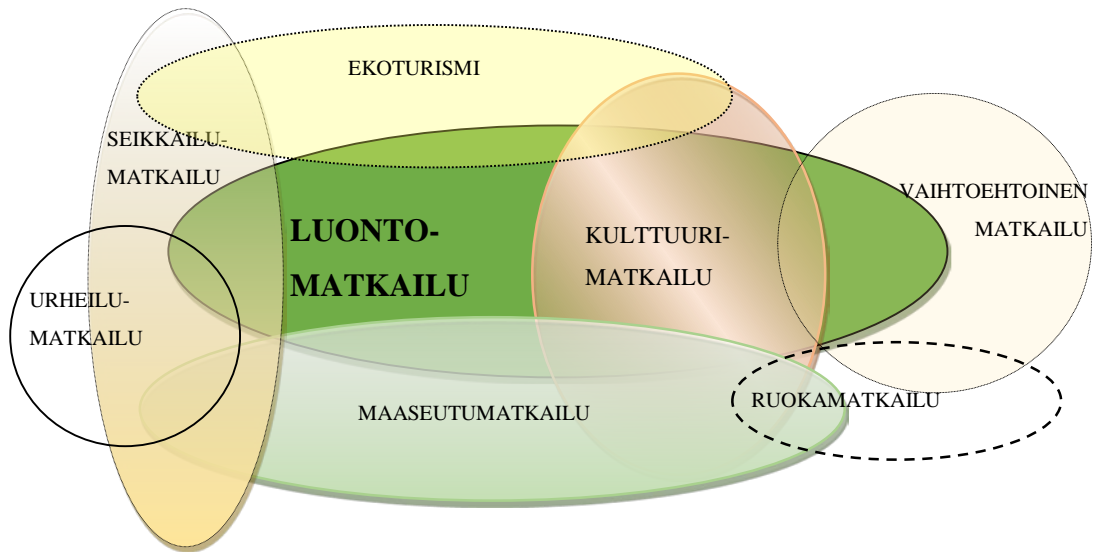
3.1 Luontomatkailun käsite ja sisältö

Luontomatkailu on laaja käsite, jolle annetaan erilaisia määritelmiä. Luontomatkailukäsite sisältää kaksi määriteltävää sanaa ”luonto” ja ”matkailu”. Matkailija määrittelee luonnon esimerkiksi kokemusympäristönä, josta kaikki voivat nauttia ilman kaupallisia matkailupalveluita. Matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat toiselle paikkakunnalle. Hemmin kirjassa on kerrottu erilaisia luontomatkailun käsitteitä eri julkaisuista: ”Luontomatkailulla tarkoitetaan sellaista matkailua, joka hyödyntää luonnon antimia harrastusmahdollisuuksia, joko omatoimisesti tai valmiiksi tuoteistettuina palveluina”. ”Luontomatkailu on matkustamista luontoon joko omatoimisesti tai matkanjärjestäjän ohjaamana siten, että olennaisena osana matkaa on lihasvoimiin tai luonnonvoimiin perustuva liikkuminen, kun matkan päätarkoitus on kuitenkin luontoelämyksen kokeminen”. ”Luontomatkailulla tarkoitetaan luontoelämyksiä tarjoavaa, luonnossa tapahtuvaa, kestävä matkailua.” Niistä käsitteistä voidaan johdattaa pääajatuksia:

- Luontomatkailu on osa matkailua.
- Luontomatkailu tarjoaa elämyksiä tai matkailijan odotetaan kokevan niitä.
- Perustuu luonnon vetovoimaisuuteen.
- Luontomatkailussa luonto on merkittävä toimintaympäristö. (Hemmi 2005a, 335.)

Lyhyesti luontomatkailu tapahtuu silloin, kun matkailija intensiivisesti kokeilee luonnon ilman muita tarkoituksia, arvostaa luontomatkailuyrittäjän ja kohdealueen suhdetta niin, ettei vahingoita niiden toimintaa matkan jälkeen ja järjestää omaa liikuntaa niin,

ettei muuta luontoa vierailun aikana (Hemmi 2005a, 336). Kuvassa 3 on esitetty luontomatkailun suhdetta muihin matkailun muotoihin.

KUVA 3. Luontomatkailun asema suhteessa sitä lähellä oleviin matkailun muotoihin (Hemmi 2005a, 334).

Hemmin (2005a, 335) mukaan luonnon virkistyskäyttö ei ole aina luontomatkailua, koska luonnon virkistäytyminen voi olla oman kodin vieressä. Luontomatkailu tapahtuu silloin, kun matkailija matkustaa oman kodin ulkopuolelle. Myös sekä metsästys että kalastus ovat luontomatkailutuotteita varsinkin silloin, kun ne eivät vahingoita luontoa. Jotta paremmin ymmärretään luontomatkailun merkitystä, tarvitaan tietoja matkailijoiden ajankäytöstä lomakeskuksessa. Ensimmäinen ryhmä matkailijoista ovat primaariset matkailijat. Hän viettää suurimman osan aikaansa luonnossa. Toinen on sekundaarinen luontomatkailija, jonka matkailun motiivi on muu kuin luonnon virkistäytyminen, mutta matkan aikana hän kuitenkin nauttii luonnosta tai myös osallistuu luontoretkiin.

3.2 Luontomatkailu Suomessa

Ensimmäiset luonnon ja metsien matkat oli järjestetty virkistyskäyttöä varten 1920- ja 1930-luvuilla. Samana ajanjaksona Suomessa suunniteltiin ja perustettiin kansallispuistoja, jotka ovat jo pitkään olleet keskeisinä matkailun kohteina ja vetovoimatekijöinä. Luontomatkailun kysyntä kasvoi voimakkaasti 1990-luvulla Suomessa ja kävijöiden määrä ylitti miljoonan vuosittaisen käyntikerran rajan. Viime vuosina kiinnostus suoje-

lualueisiin ja niiden lähellä oleviin paikkoihin on yksi matkailun kasvun merkittävimmistä syistä. Kaikista Suomeen saapuvista matkailijoista noin 25 prosenttia on matkustajia, joiden matkailun tarkoitus on nauttia luonnosta. Pohjoisen, Itä-Suomen ja saaristoalueiden luontomatkailu vaikuttaa eniten näiden alueiden taloudelliseen tilanteeseen. (Luontomatkailu 2010; Toivonen 2008, 4,7.) Nykyaikoina Suomen matkailupoliittisessa strategiassa toiminta-ajatus on nähdä Suomi monipuolisten, korkeaan laatuun ja puhtaaseen luontoon perustuvien matkailuelämysten maana (Saarinen 2005, 120).

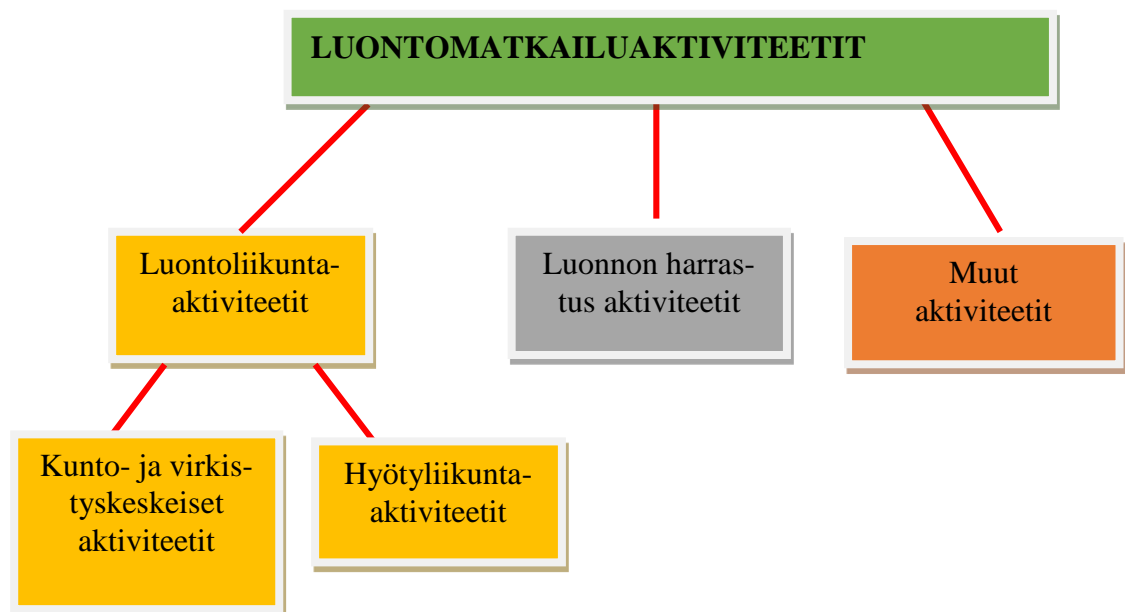
Luonto on Suomen tärkein vetovoimatekijä. Järviluoma (2006, 62) sanoo, että matkailun vetovoimatekijät ovat niitä asioita tai ominaisuuksia, joista matkareittien tai -kohteiden matkailullinen vetovoimaisuus muodostuu. Vetovoimatekijöinä voivat olla luonto, kulttuuri, historia, harrastusmahdollisuuksia tai muita tekijöitä, jotka sytyttävät vierailuhalukkuutta ulkomaisissa asiakkaisissa. Esimerkkinä on luontomatka, jonka aikana saadaan nimenomaan luontokokemuksia. Nykypäivänä sellainen vaikuttaja kuin kaupungistuminen lisää ihmisten halua kokeilla enemmän luontoa ja luonnon opastusta. Ulkomaalaiset matkailijat tuntevat Suomen maana, jossa on puhdas ilma, järvet, metsät ja luonnon rauha (Metsähallitus 2013).

Oravin lähellä sijaitsevat kaksi kansallispuistoa Kolovesi ja Linnansaari. SaimaaHoliday Oravi järjestää retkiä kansallispuistojen alueilla. Ne sijaitsevat Haukiveden alueella. Linnansaaren kansallispuisto on saaristo, jonka suuruus on lähes 40 km, ja siihen kuuluu suuria saaria ja satoja luotoja. Linnansaaren kansallispuiston ominaispiirteitä on Saimaan norpan kotialue, lehtomaisia metsiä, siloisia kalliorantoja ja lohkareikkoja. Linnansaaren kansallispuiston pääsaarella on luonto- ja retkeilypolkuja ja torppa. Koloveden kansallispuisto on yksi arvokkaimmista kansallispuistoista Suomessa ja sopivin kohde melontaan. Kolovesi on myös norpan kotipaikka ja sieltä on löytynyt kalliomaalauksia. (Metsähallitus 2015b.)

3.3 Luontomatkailuaktiiviteetti

Hemmin (2005b, 285 - 286) mielestä luontomatkailuaktiiviteetti on toimintaa, joka tapahtuu aidossa luonnon ympäristössä ja muokatussa luonnon ympäristössä ilman merkittäviä teknisiä ja energia kuluttavia välineitä ihmisten paikkakunnan ulkopuolella. Golfia ei saa käsitellä luontomatkailuaktiiviteettinä, koska se tapahtuu rakennetussa

luonnon ympäristössä. Luontoon ja liikuntaan perustuvat ohjelmapalvelut jaetaan kolmeen ryhmään (Kuva 4): luontoliikunta-aktiviteetit, luonnonharrastusaktiviteetit (luonnon havainnointi ja tarkkailu, linturetket ja lintujen tarkkailu sekä luontovalokuvaus), muut aktiviteetit (koiravaljakkoajelut, porosafarit). Lisäksi luontoliikunta-aktiviteettejä voidaan jakaa toiminnan tarkoituksen ja päämäärän perusteella: kunto- ja virkistyskeskeiset aktiviteetit (eräretkeily ja vaeltaminen, maastohiihto, melonta ja soutu, moottori- ja keuhkokuolemattomuus, purjehdus) ja hyötyliikunta-aktiviteetit (kalastus, marjastus, sienestys). Hän myös korostaa, että luontomatkailuaktiviteettien luokittelu ei ole täysin tarkkaa koska luontoaktiviteettien muodot koskevat eri aktiviteettien ryhmiä. Kaikista Suomen luontomatkailuaktiviteeteistä kalastus on suosituin luontoaktiviteetti ulkomaalaisten matkailijoiden kesken. Vuonna 2008 Suomeen on tullut 68 500 venäläistä kalastajaa (Itä-Suomen kalatalousryhmät 2010).

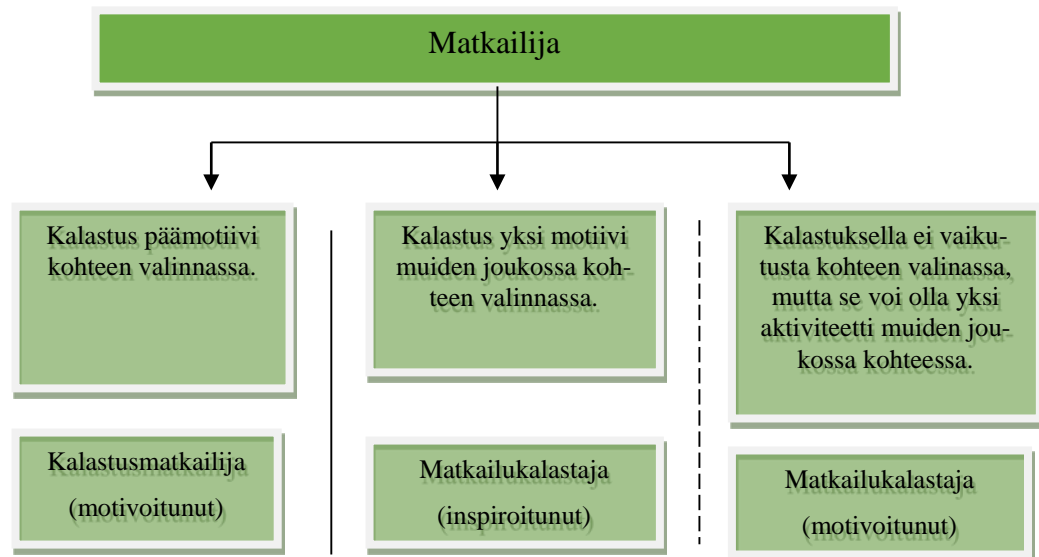
KUVA 4. Luontomatkailuaktiviteettien ryhmittely (Hemmi 2005b, 286).

3.4 Kalastus luontomatkailuaktiviteettinä

Virkistyskalastus tarkoittaa kalastuksen harrastamista vapaa-ajalla omaa rentoutumista varten. Matkailija ei saa taloudellista hyötyä eikä kotitalouden toimentuloa, vaan hänen tavoitteena on saada sekä mielen että kehon virkistystä. Virkistyskalastukseen kuuluvat kalastusmatkailu ja matkailukalastus. *Kalastusmatkailu* on matkustaminen ihmisten kotiseudun ulkopuolelle kalastusta varten. Kalastusmatkailuun kuuluu myös yritystoimintaa, joka saa kalastuspalveluista toimeentulonsa kokonaan tai osittain. *Matkailukalastus*

tarkoittaa puolestaan vapaa-ajan kalastuksen harrastamista valitussa matkailukohteessa, mutta kalastus ei vaikuta matkan tarkoitukseen ja se tapahtuu muiden matkailuaktiiviteettien mukana. Matkailukalastajalla ei välttämättä ole kalastuskokemusta ennen matkustamista ja siksi heidän tarvitsevat opastusta retkillä, jotta saavat riittävästi elämyksiä matkasta. (Hemmi 2005b, 286.)

Sekä kalastusmatkailussa että matkailukalastuksessa keskeisiä elementtejä ovat vapaa-aika, matkailu ja virkistys, mutta ne eroavat toisistaan matkustamisen motiivien perusteella. Aina kalastusmatkailijan matkan tarkoitus on kalastus, kun taas matkailukalastuksessa kalastus ei ole matkan pääasiallista aktiviteettiä. Niiden erot ovat myös esitetty alla olevassa kuviossa (Kuva 5).

KUVA 5. Kalastusmatkailija ja matkailukalastaja (Kauppila ym. 2011, 10).

Kalastusmatkailijat jaetaan kalastusharrastuksen motiivin perusteella. Ensimmäinen pääryhmä on pro-kalastajat. Siihen kuuluvat ihmiset, joilla kalastus on päharrastus ja matkan tärkein motiivi. Näiden osuus on korkeintaan 10–15 prosenttia kaikista Suomeen saapuvista matkailijoista. Ryhmän kuuluvat ovat yleensä miesporukoita, joilla on selkeät tavoitteet ja odotukset matkastansa, matkakohteen valintaan vaikuttavat saalisvarmuus ja kalan koko. Toinen ryhmä on semipro-kalastajat, joilla kalastusharrastus ja muut matkailupalvelut vaikuttavat huomattavasti matkakohteen valintaan ja matkaohjelman suunnitteluun. Hyvä semipro-kalastajan esimerkki on venäläinen perhe, jossa mies on kalastusharrastaja tai kansainväliset yritysryhmät, joissa on paljon kalastusmatkailijoita. Niiden osuus arvioidaan olevan 50 prosenttia. Kolmas ryhmä on satunnaiset

kalastajat. He eivät ota huomioon kalastusmahdollisuuksia kohteen valinnassa. Ryhmän prosenttiosuus on 40–50. Nämä kalastajat ovat pääasiakasryhmä yrityksille, jotka tarjoavat sekä majoituspalveluja että ohjelmapalveluja. (MMM 2008, 21.)

Maa- ja metsätalousministeriön hankkeen avulla oli tutkittu ulkomailta saapuvien kalastusmatkailijoiden määrää. Noin 4-6 prosenttia Suomen ulkomaalaisista matkailijoista harjoittaa kalastusta eli 200 000-300 000 ihmistä kalastaa matkan aikana. (MMM 2008, 17.) Jos kaikista venäläisten ja balttilaisten matkailijoiden määrästä vähentää päiväkävijät tai työmatkailijat, venäläisten matkailijoiden kalastusharrastajien osuus Suomessa nousee 0,2 prosenttiin (Itä-Suomen kalatalousryhmät 2010).

3.4.1 Kalastusohjeet ja kalastuslupajärjestelmä Suomessa

Suomessa kalastus on monimuotoista, se tarjoaa mahdollisuutta kokeilla erilaisia pyyntitapoja kuten onkiminen ja pilkkiminen, viehekalastus, heittokalastus, uistelu, verkko- ja rysäkalastus ja muut. Kalastajalla on velvollisuus selvittää ennen kalastamista tarvittavia kalastuslupia, voimassa olevia kalastussääntöjä, alamittoja, rauhoitusaikoja ja kalastuskieltoja. (Suomen Vapaa-ajankalastajien keskusjärjestö 2014.) Metsähallituksen luontopalvelujen erähenkilöstö hallitsee kaikki viralliset kalastusasiat. Suomessa käytetään aina luonnonvaroja järkevästi, siksi kalastuslupakäytäntö ja saalispalaute ovat tärkeät kestävässä luonnonvarojen käytössä. Valtion tulot luvista käytetään uusiutuviin ja runsaisiin kalakantoihin sekä vesialueiden hoitamiseen. Kalastusluvut ovat henkilökohtaisia eli niitä ei saa antaa käyttöön toisille. (Metsähallitus 2014.)

Jokainen henkilö, sekä suomalainen että ulkomaalainen, voi käyttää onkia ja pilkkiä maksuttomasti, koska ne liittyvät jokamiehen oikeuksiin. Jos kalastaja haluaa käyttää muita pyyntitapoja kuin onkimista tai pilkkimistä, hänen täytyy maksaa kalastuksenhoitomaksu eli kalastuskortti. Se on valtion perusmaksu kalan ja/tai ravun pyyntiä harjoittavalle henkilölle. Kalastuskortti toimii koko Suomessa paitsi Ahvenanmaan vesistöissä. Nuoret (alle 18-vuotiaat) ja ikäihmiset (yli 65-vuotiaat) voivat kalastaa yhdellä vavalla ja vieheellä ilman kalastuskorttia, myöskään lupaa ei vaadita, jos esimerkiksi ihminen toimii soutajana. Kalastusharrastaja voi maksaa maksun Maa- ja metsätalousministeriön tilille tai ostaa sen R-kioskilta. (Kalatalouden keskusliitto 2014.)

Esimerkiksi viehekalastus taas vaatii joko veden omistajan luvan tai läänikohtaisen viehekalastusluvan. Alle täysi-ikäinen ja 65 vuotta täyttänyt kalastavat ilman tätä maksua. Tämä lupa sallii kalastaa yhdellä vavalla, kelalla ja vieheellä vain täällä läänikohtaisesti. Viehekalastuslupa ei anna oikeutta kalastaa koskissa ja virtaavissa vesistöissä. Tämä on kielto lainsäädännön perusteella. Myös jos kalastaja haluaa uistella, hänen täytyy saada lupaa kalavedenomistajalta. Tämä kalastuslupa voidaan ostaa sekä seitsemäksi vuorokaudeksi että kalenterivuodeksi. Viehekalastusmaksun maksaminen tapahtuu maa- ja metsätalousministeriölle tilisiirrolla tai internetin kautta osoitteessa www.eraluvat.fi. (Suomen Vapaa-ajankalastajien keskusjärjestö 2014).

Jos kalastaja haluaa kalastaa usealla vavalla, hänen täytyy ostaa lisäksi viehelupa. Yleiset luvan edut ovat rajaton vapojen määrä, lupa on perhekohtainen ja kalastaa saa lukuisissa siika- ja lohipitoisissa virtavesissä (Metsähallitus 2012a). Jokaisella kalastusalueella on omat viehelupien ohjeet ja hinnat. Kalastusalue on virallinen yhteistoiminnan alue, johon kuuluvat vesialueen omistajat, kalastuskunnat, ammattikalastajien järjestöt ja virkistyskalastajien järjestöt. Se yhdistää yhden tai useamman kunnat yhteen kalatalouden toiminta-alueeseen. (MMM 2015a.) Esimerkiksi Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy:ltä voidaan ostaa Haukiveden ja Koloveden viehelupia, jotka sisältävät 6 viehettä.

Myös Suomessa on mahdollisuus kalastaa erikoiskohteilla, joissa on erityisiä ja arvokkaita kalalajeja kuten taimen, kirjolohi, harjus tai rautu. Virkistyskalastuskohde voi olla sekä koski että kokonainen kunta. Tässä tapauksessa täytyy maksaa virkistyskohdeluvan maksu. Monissa erikoiskohteissa myönnetään perhelupia, tällöin luvan hinta ja saalisikiintiö tuplautuvat. Se voidaan saada verkkokaupasta tai erälupien palvelunumerosta (paitsi perheluvan ostaminen). Luvan kesto voi olla kolme tuntia, yksi vuorokausi, yksi viikko tai kuukausi. (Metsähallitus 2012b.) Kaikenlaisia kalastuslupia voi ostaa pankeista, posteista tai R-kioskeista. Vesialueen omistajan lupia on saatavilla kalastusvälineiliikkeistä, huoltoasemilta ja infopisteistä. Metsähallituksen myymiä viehelupia valtion vesille voi tilata myös matkapuhelimella. (Kalatalouden keskusliitto 2014.).

Kalastajan pitää noudattaa kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä. Poliisilla, kalastusviranomaisilla sekä kalastuksenvalvojilla, tulli- ja rajavartiolaitosviranomaisilla ja metsähallituksen erätarkastajilla on oikeus valvoa kalastusta. He voivat pyytää esittämään

kalastuslupien maksukuitit tai niiden kopiot ja henkilöllisyystodistuksen. Siksi ne kannattaa aina ottaa mukaan. Muussa tapauksessa kalastaja maksaa 50 euron rikesakon. Myös kalastuksenvalvojalla on oikeus takavarikoida kalastusvälineet ja saatu saalis. (Kalatalouden keskusliitto 2014.)

Lehtonen ja Samanen (2011) kokosivat eettisiä vapaa-ajan kalastuksen sääntöjä:

- Älä heitä jätteitä luontoon ja kerää pois siellä jo olevat jätteet ja vie ne asianmukaisesti jätteastioihin.
- Älä myy kalaa.
- Älä ota enempää kalaa kuin tarvitset.
- Kalasta vain säädösten mukaisilla välineillä.
- Noudata turvallisuussäädöksiä.
- Älä päästä vesiin sinne kuulumattomia eläimiä tai kasveja.
- Jos havaitset vesien pilaantumista, kuolleita kaloja tai outoja lajeja, ilmoita välittömästi asianmukaisille viranomaisille.
- Minimoi aiheuttamasi haitta linnuille, kasvillisuudelle ja muulle luonnolle.

Edellä mainittujen kalastuslupien maksamisen prosessi helpottuu seuraavan vuoden alusta, koska 13.3.2015 Suomen eduskunta hyväksyi lakimuutoksen, joka koskee Suomen kalastuslupajärjestelmää. Muutoksen mukaan kalastuksenhoitomaksu ja läänikohtainen viehekalastusmaksu yhdistetään kalastonhoitomaksuun, joka täytyy ostaa 18–64 vuotiaiden kalastajien. Tämän maksun arvo on 39 €vuodessa, 12 €viikossa ja 5 €vuorokaudessa. Se antaa oikeuden kalastaa yhdellä vieheellä koko Suomessa. (MMM 2015b.)

3.4.2 Oravin alueen kalalajit, alamitat ja rauhoitusajat

SaimaaHoliday Oravi (2015) tarjoa kalastusretkiä seuraaviin kalalajeihin tietyllä ajanjaksolla: made 20.1. – 28.2., kuha 10.6 – 15.9., hauki 13.5 – 30.11., ahven 1.6 – 30.11, Saimaan lohi 13.5. - 10.6. ja 1.9. - 30.11.

TAULUKKO 1. Oravin kalalajien poikkeukselliset rajoitukset (Kalatalouden keskusliitto 2014)

Kala	Rauhoitusajat	Alamitta (cm)
------	---------------	---------------

Kuha	-	37
Saimaan lohi	Joessa, purossa, koskessa ja virtapaikassa 1.9.-30.11. kuitenkin siten, että vavalla ja uistimella kalastettaessa on rauhoitusaika 11.9.-15.11.	60

Alamitta tarkoittaa sallittua alhaisinta kalojen pyyntimittaa. Kalan pituus mitataan leuan kärjestä suoraksi ojennetun ja yhteenpuristetun pyrstöevän kärkeen. Kalamitat kuuluvat kalastusasetukseen, jonka tehtävänä on vahvistaa meritaimenen, järvilohen, järvitaimenen, harjuksen ja saimaannieriän suojelua sekä parantaa näiden kantojen uusiutumista ja kestävä kalastusta. Mutta tulee ottaa huomioon, että kalaveden omistajat voivat määrittellä alamittoja muille kalalajeille ja tehdä alamitan suuremmaksi. Rauhoitusaika on ajanjakso, jolloin kala- tai rapulajin pyydystäminen on kielletty. Rauhoitusaikana rauhoitettu kala tai rapu päästetään välittömästi veteen. (MMM 2014.)

3.4.3 Kalalajit ja vinkkejä kalastukseen

Jotta kalastusopas olisi informatiivinen ja hyödyllinen, me kokosimme tärkeitä kalastusvinkkejä ja perustietoja kalalajeista aloitteleville kalastajille. Suomalainen kalastaja on ennen vesille lähtöä rukoillut, että "Anna Ahti paljon kaloja!" Tässä ovat Oravin yleisimmät kalalajit:

Ahven (Perca fluviatilis)

KUVA 6. Ahven (Kala-Kassun kotisivut 2010)

Ahven on kautta maan tavanomainen kalalaji, joka on suosittu sekä vapaa-ajankalastajien että ammattikalastajien kesken. Ahvenen keskipituus on 15–30 cm ja isot kalat voivat olla 40–45 cm (Kala-Kassun kotisivut 2010). Paras ajankohta ahvenen kalastamiseen on kesällä ja syksyllä. Keväälläkin saa kalastaa sitä, mutta se ei ole suosittu ajan-

kohta, koska kala kutee silloin ja silloin se ei ole parhaimman makuinen. Parhain ahvenen lihan maku on alkutalvella, silloin kalaa ei ole vielä täynnä mätää. Ahven viihtyy paikoissa, joissa on veteen kaatuneita puita, ruovikoita ja syvän veden läheiset matalikot ja virtaavat salmet.

Muita ahvenpaikkoja ovat särkien, muikkujen, salakoiden ja kuoreiden asuinalueet, koska ne ovat ahvenen ravintoa. Syys-lokakuun aikana ahventa yleensä pyydetään jigilla, lipalla ja pohjaongella. Syksyllä parveutuminen tapahtuu 12–14 asteen vedessä ja 5-10 metrin syvyydessä. Syvissä järvissä ahventa kannattaa etsiä järven syvimmästä paikasta ja sen reunasta. Ahventa voidaan kalastaa myös joista, ja silloin on samat ohjeet kuin järvellä, täytyy vain välttää koskia. Ahventa kalastetaan myös talvella, vaikka kala on passiivisempi ja kalaa tavataan 2 - 6 metrin syvyydessä. Yleisiä kalastusvälineitä ovat pystypilkkit, tasopainopilkkit ja mormyskat. (FishinginFinland 2015a.)

Hauki (Esox lucius)

KUVA 7. Hauki (Kala-Kassun kotisivut 2010).

Tämä kalalaji asustaa niin meri- kuin sisävesialueilla. Yleensä sen pituus on 40–60 cm. Sitä voidaan kalastaa ympäri vuoden. Suomen etelärannikolla hauen kalastuskesä on toukokuun alkupuolelta marraskuuhun. Paras suurhaukisesonki on toukokuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin. Keskikesällä ja syksyllä suurhauet esiintyvät syvänteiden laitamilla ulapan karikoilla ja syvissä salmissa. Talven aikana haukea pyydetään matalissa lahdissa. Syksyllä hauki oleskelee lähellä saarten kärkeä ja karikoita. Myös veden tiheiköt ovat sen suosituimpia paikkoja. Ylipäänsä haukea kalastetaan veneestä, mutta perinteisesti suomalaiset pyytävät haukea rannalta. (FishinginFinland 2015b.)

Hauen kalastustapana käytetään heitto- ja vetouistelua. Heittokalastukseen sopiva vapa on 7-9 jalkaa. Siiman pitää olla vahvana noin 0,30–0,40 mm tai 0,15–0,25 mm:n punotua siimaa ja siiman päässä on syytä käyttää metalliperuketta, koska hauki voi purra

sitä. Heittokalastajille suosittu 18-30-grammaiset haukilusikoiden mallit ja vetouistelussa käytetään vaappuja, joiden sopiva pituus on 15-20 cm. Hauen kalastamiseen talvella hyvin sopii perhokalastus ja pilkki matalasta vedestä. (FishinginFinland 2015b.)

Kuha (Stizostedion lucioperca)

KUVA 8. Kuha (Kala-Kassun kotisivut 2010).

Kuha esiintyy rannikko- ja sisävesialueilla. Yleensä aikuisen kalan pituus on 30–45 cm, mutta tässä kalalajissa alamitta on 37 cm. Parhaat kuhakannat ovat Etelä- ja Keski-Suomen järviolueella. Kuha elää tummassa vedessä ja sameissa vesistöissä. Yleensä kuha siirtyy pienissä parvissa ja ensimmäisen pyydettyjen kalan jälkeen kannattaa kalastaa läheisyydessä tarkemmin. Kuha on ympärivuoden kala, mutta sen huippusesonki on kesä. Jigi on sopiva kalastustapa kesän alkupuoliskolla silloin kun kuha on lahtivesillä, matalikoilla, hidasvirtaisissa salmissa ja kivikkopaikoilla. Syksyllä kun kuha lähtee syvyyteen, sitä saadaan uistimilla tai jigeillä. (FishinginFinland 2015c.)

Myös kalastuksen tavan valintaan vaikuttaa vuorokaudenaika. Päivällä sopii jigaus ja yö; ilta ja aamu ovat paras aikoja uistelijalle. Sesongin alussa pyyntipaikkoja ovat kutumatalikkojen reunat ja selkämatalikkojen reunat. Sydänkesällä kuha ruokailee sellaisessa välivedessä, jolloin jigi on voimaton, silloin parempi käyttää vetouistelua. Sopivia vetouistelun vieheitä ovat vaaput ja painokuvat (FishinginFinland 2015c.)

Made (Lota lota)

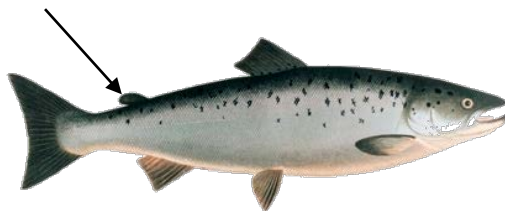

KUVA 9. Made (Kala-Kassun kotisivut 2010).

Made on turskakalojen alalaji, joka asustaa kaikissa Suomen makeissa vesistöissä. Sen pituus on 30 - 70 cm. Made on pohjakala ja se suosii viileitä vesiä. Paras mateen pyyntiaika on talvikausi tammikuusta helmikuuhun, kun kala kutee. Yleensä mateen kutu tapahtuu kovissa hiekka- ja sorapohjissa paikoissa tai joskus mutapohjoisessa vedessä. Made on aktiivinen kylmän veden aikana, silloin sen ravinnonotto on suurimmillaan. Tunnettuja madepaikkoja ovat lahtien kivikot ja matalikot, matalat salmipaikat sekä meren tai järven lahdet, johon joet ja purot virtaavat. Mateet kokontuvat usein tiukassa parvessa ja kulkevat virtausten mukaan. Niin kalastajan kannattaa kokeilla kalastaa jokiästä järville asti. Myös kannattaa muistaa, että vuodesta toiseen kala kutee samassa paikassa ja samana aikana. Mateen pilkintään lähdetään kun aurinko laskee ja kalastetaan puoliyön asti. Kalastajan kannattaa ottaa vahvaa siimaa 0,40 – 0,70 mm:ä ja reikiä jäässä tehdään vähintään 150 mm ja pilkintäsyvyys pitää olla 1-3 m. Mateen kalastajien kokemuksen perusteella matalan ilmanpaineen ja pilvisen ilman aikana made on aktiivisempi kuin kirkkaassa säässä. (FishinginFinland 2015d.)

Saimaan järvilohi (Salmo salar saimensis)

rasvaevä

KUVA 10. Järvilohi (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2015).

Järvilohi on sisävesimuotoinen kalalaji, joka on äärimmäisen uhanalainen. Voimalliset järvillä tuhosivat kaikki luonnolliset järvilohivarat, siksi järvilohen kantaa pidetään kunnossa istuttamalla ja laillinen alamitta on säädetty 60 cm. Järvilohen perinteiset levinneisyysalueet ovat Saimaan ja Pielisen vesistöt. Saimaan lohi jäi Saimaaseen jääkauden jälkeen, kun nopea maan kohoaminen eristi populaatiot meristä. Tämä kalalaji on järvissä vaelluskala, joka lähtee kutemaan niihin laskeviin jokiin kevättulvien alusta ja jatkuu kesän loppuun. Nimenomaan kutu tapahtuu syksyllä ja loppuu marraskuun lopussa virtapaikkojen matalilla sorapohjilla. Oikea järvilohen pyyntitapa on uistelu ja heittokalastus. Siima on oltava 0,15- 0,18 mm. Kalastajan pitää muistaa erittäin tärkeä

ohje kestävästä kalastuksesta, jossa rasvaevälliset järvilohet vapautetaan aina riippumatta koosta (Ruohola 2014). Tämä rasvaevä näkyy kuvassa 6.

Haukiveden ja Koloveden kalastusalueilla voidaan tavata myös järvitaimenia, säynettä ja lahnaa. Lahnan ja säyneen paras kalastuskesä on kesäkuun puolivälistä elokuun loppuun ja taimenta kalastetaan alkukesä touko-kesäkuussa ja loppusyksy lokakuulta joulukuulle. Lahnaa saadaan ongilla, säynettä heittokalastuksella ja taimenia vetouistellulla. Taimenen alamitta pitää olla 50 cm. (Hokkanen 2015.)

3.5 Ympäristövastuu

Suomen luontoa käytetään monipuolisesti eri tarkoituksiin. Sitä käytetään sosiaalisesti, taloudellisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestävä luontomatkailun periaatteiden mukaan. (Sarkkinen 2006, 210.) Ympäristövastuu tarkoittaa ympäristöstä huolehtimista ja luonnonvarojen kestävä käyttöä. Ympäristövastuun tarkoitus on minimoida yritystoiminnan haitallisia ympäristövaikutuksia, ja siihen kuuluu toiminnan ja tuotteiden riskienhallinta. Vuonna 2004 Metsähallitus (2015a) luetteloi yhdeksän kestävä luontomatkailun periaatetta, jotka soveltavat suojelualueiden luontomatkailuun. Nämä periaatteet eivät näytä mitä saa tehdä ja mitä ei, vaan ohjaavat ihmisiä luontomatkailussa kestävä merkityksen mukaan.

1. Luontoarvot säilyvät ja toiminta edistää luonnon suojelua

Tämän periaatteen perustella matkustamiseen eivätkä soveltuu kaikki alueet ja luonnonkauniit alueet säilytetään rakentamattomina. Luonnossa liikkumisen aikana ei saa häiritä luontoa ja kävijällä on oltava tiedot luonnosta ja sen suojelusta.

2. Ympäristöä kuormitetaan mahdollisimman vähän

Periaatteen tavoitteena on ympäristön säästäminen ja retkeily ilman roskia. Myös minimoidaan veden- ja ilmansaasteet ja suositaan uusiutuvien energialähteiden käyttämistä.

3. Arvostetaan paikallista kulttuuria ja perinteitä

Periaate kehottaa ottamaan huomioon paikallisen kulttuurin tietojen ja elämyksien tarjonnassa ja tutustutaan paikalliseen kulttuuriin avoimin mielen. Kulttuuriin perehtymisessä käytetään ammattilaisia ja paikallisia oppaita.

4. Asiakkaiden arvostus ja tietämys luonnosta ja kulttuurista lisääntyvät

Periaatteen tarkoitus on se, että tietoja haetaan ja tarjotaan etukäteen, ne ovat helposti saatavissa ja kiinnostavassa muodossa. Asiakkailta on mahdollisuus hoitaa ympäristöä.

5. Asiakkaiden mahdollisuudet luonnossa virkistymiseen paranevat

Tämän periaatteen mukaan palveluja järjestetään kysynnän ja kohteen mukaan, tarjotaan luonnonrauhaa ja opastettuja retkiä. Myös tämä periaate korostaa, että on tärkeää ottaa huomioon kaikki luonnossa liikkuminen.

6. Asiakkaiden henkinen ja fyysinen hyvinvointi vahvistuvat

Periaatteen merkitykseen sisältyy lihasvoimin liikkuminen, helppojen ja vaativien retkikohteiden ja luontoelämyksien mahdollisuuksien tarjoaminen.

7. Vaikutetaan myönteisesti paikalliseen talouteen ja työllisyyteen

Tämän periaatteen mukaan käytetään paikallisia tuotteita ja palveluja ja otetaan töihin mahdollisuuksien mukaan paikkakuntalaisia, mutta kannattaa muistaa, että toiselta paikalta tulevat ihmiset tuovat uusia ideoita yrityksen toimintaan.

8. Viestintä ja markkinointi on laadukasta ja vastuullista

Kaikki julkaisut tiedot ovat luotettavia ja vuorovaikutteisia. Markkinoinnissa aina noudatetaan luonnonsuojelun periaatteet.

9. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä

Tämän periaatteen mukaan on tärkeää ottaa huomioon asiakkaan mielipiteitä ja antaa mahdollisuus osallistua suunnitteluun.

Ympäristöohjelmalla tarkoitetaan sääntöjä ja vinkkejä ympäristösuojelua varten, jotka ovat henkilökunnan ja asiakkaiden velvollisuus. Yleensä Suomessa käytetään ISO 9000 standardia, johon kuuluu ympäristöjärjestelmiä koskeva standardia - ISO 14000. Nämä

standardit ovat käytössä yli 90 maassa, ja yli tuhat sertifikaattia on myönnetty suomalaisyrityksille. (Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu 2013.) ISO 14000 on kansainvälisten standardien sarja ympäristöjärjestelmän perustamisesta. Siihen liittyy standardeja, jonka tarkoituksena auttaa organisaatioita:

- Minimoimaan organisaation toiminnan negatiiviset vaikutukset ympäristöön.
- Noudattamaan voimassa olevia lakeja, asetuksia ja muita ekologisesti suuntautuneita vaatimuksia.
- Ohjaamaan prosesseja ja toimintoja.
- Varautumaan ympäristöriskeihin ja onnettomuustilanteisiin.
- Varamaan resursseja.
- Aina parantamaan edellä mainittuja kohteita (Laatu ja laatuohjelmat).

ISO 14001 sisältää joustavia ohjeita, joita voivat seurata erityyppiset ja -kokoiset organisaatiot. Ohjeiden noudattaminen tuo yrityksille paljon hyötyjä. Esimerkiksi se parantaa sekä osaksi johtamista ja toiminnan suunnittelua että ympäristöriskien hallintaa. Myös se tukee organisaation ympäristöviestintää ja yrityksen imagoa. (Energiateollisuus 2014.)

Ympäristöohjelma Oravin lomakeskuksessa

ISO - standardit ovat melko raskaita soveltaa toimeksiantajan käytäntöön. Sen takia Oraville on laadittu oma ympäristöohjelma sekä kansallispuiston yhteistyösopimuksen kautta ovat sitoutuneet Metsähallituksen ympäristöpolitiikkaan. Myös noin kymmenen vuotta sitten he olivat mukana Laatutonissa. (Fant 2014.) Laatutonni on matkailualalle laadittu erikoislaatuohjelma, joka perustuu kansainvälisiin laatupalkintokriteereihin (Laatutonni 2014).

Lomakeskuksen tavoitteena on luontoarvojen kunnioitus ja kannattava toiminta. Yhteisenä periaatteena on ekologisen, teknologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden yhteensovittaminen. Toiminnan kehittäminen perustuu SaimaaHoliday yritysten yhteisiin arvoihin ja jokaisen henkilökohtaiseen vastuuseen ympäristöasioiden jatkuvasta parantamisesta. Oravin merkittävimmät ympäristönäkökohdat liittyvät ympäristökuormitukseen, luonnossa liikkumiseen ja yhteisöllisyyteen. Ympäristönäkökohdat arvioidaan vuosittain. (SaimaaHoliday 2013.)

Painopisteet Oravin ympäristöohjelmassa ovat:

1) **Ympäristökuormitus.**

Yksi suuri ympäristökuormituksen asia on energiankulutus. He ovat sitoutuneet vähentämään energiankulutusta ja pyrkivät käyttämään uusiutuvia energianlähteitä. Myös he yrittävät vähentää jätemääriä ja vedenkäyttöä. Kaikissa huiviloissa on varaavat takat ja kaikissa toimipaikoissa on käytössä ekosähköä. Oravin alueella jätteet lajitellaan tarkasti ja välitetään yksityispakattuja tai kertakäyttötuotteita. Oravin lomakeskus on myös investoinut omaan jätelajittelupisteeseen.

2) **Käytös luonnossa ja Saimaan norpan suojelu.**

Oravi tarjoaa paljon järviluontoretkien vaihtoehtoja norppa-alueella, siksi heidän tarvitsee olla ehdottomasti norppaystävällisiä. He suosittelevat asiakkaille luonnollista liikkumista, kuten melontaa, soutua, hiihtoa, lumikenkäilyä jne. Kuitenkin ohjelmanpalveluissa ja huoltotyössä käytetään moottoriajoneuvoja, mutta kaikki koneet ovat vähäpäästöisiä ja hiljaisia moottoreita.

Kesällä retkien aikana asiakkaat kalastavat vain aktiivivälinein eli uistelua, heittoa, kalastusta ja ongintaa, ja norppien havainnointi niin kaukaa, että eivät häiritse norpan rauhaa. Retkeillä suositellaan hiljaista tyhjäkäyntinopeutta norpan pesän lähellä, ettei pysähdytä norpan lepopaikoille. Kaikki talven retket kuten luiselu, hiihto ja kelkkaurat tapahtuvat jäällä vain ennakolta merkityillä reitillä. Yksityisen moottorikelkkojen vuokraaminen on kielletty norppa-alueella, siksi kaikki kelkkailu toteutetaan oppaan johdolla.

3) **Yhteistyö ja paikallinen kulttuuri.**

Yritys pyrkii ylläpitämään paikallisia kulttuuriperinteitä ja suosimaan paikallisen ruokaa. (SaimaaHoliday 2013.)

Oravi myös ehdottaa asiakkaille mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristösuojelun tilanteeseen:

- 1) **Vältä turhaa sähkön käyttöä.** Vinkkejä: Sammuta valot kun poistut talosta, älä pidä saunakuuasta päällä tarpeettomasti, älä lämmitä taloa liikaa äläkä turhaan juoksuta vettä.
- 2) **He myös muistuttavat jokamiehen oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittamisesta,** että pidä vähintään 200–300 metriä välimatkaa asumukseen kun marjastat, sienestät tai kalastat. (SaimaaHoliday 2013.)

Oravi toteuttaa toimintaansa Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen alueella ja nämä paikat ovat suuria luonnonsuojelualueita, joissa pitää olla yleisiä ohjeita liikkumisesta luonnon säilyttämistä varten. SaimaaHoliday Oravi on matkayritys, joka työskentelee ison ihmisten määrän kanssa luonnossa eivätkä häiritse sitä. Sitä varten Oravi on laatinut ympäristöohjelman, että henkilökunta antaa tietoja asiakkaille oikeasta liikkumisesta luonnossa. Oravi huolehtii, ei ainoastaan ympäristöstä, vaan myös energian säästämisestä ja jätteen kierrätyksestä. (SaimaaHoliday 2013.)

4 VENÄLÄISET MATKAILIJAT SUOMESSA

Suurin ryhmä kaikista Suomeen saapuvista matkailijoista ovat venäläiset, joiden osuus on 45 prosenttia kaikista matkailijoista. Valtaosa venäläisistä turisteista tulee Moskovasta ja Pietarista, joiden osuus on 40 prosenttia, Suomeen matkustamisen kysyntä nousee myös Jekaterinburgissa ja Novosibirskissa. (TAK 2013.) Vuonna 2011 Suomessa kävi 3,3 miljoonaa venäläistä turistia ja he jättivät 850 miljoonaa euroa. Kun taas vuonna 2013 he tekivät 5,5 miljoonaa matkaa Suomeen ja käyttivät keskimäärin 5 500 euroa vuodessa (213 600 ruplaa). Ja vuonna 2014 venäläiset matkustivat Suomeen 4,8 miljoonaa kertaa ja käyttivät noin 5 300 euroa (204 800 ruplaa). Vuonna 2015 venäläisten ulkomaanmatkailu väheni tammi – maaliskuun välisenä aikana 31 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tänä ajanjaksona venäläiset tekivät Suomeen 786 000 matkaa, mikä oli 37 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kuitenkin Suomi on edelleen venäläisten suurin ulkomaanmatkakohde. Taakse jäivät sellaiset Venäjällä suosittu matkakohteet kuten Egypti (507 000 matkaa), Viro (337 000 matkaa), Saksa (286 000 matkaa), Thaimaa (265 000 matkaa), Kiina (223 000 matkaa) ja Turkki (160 000 matkaa). (Visit Finland 2015.)

4.1 Venäläisten matkailijoiden profiili ja kulttuuriero

Venäjä on suuri maa, joka koostuu 130 eri kansallisuudesta, 50 eri kielestä ja 20 eri uskonnosta. Tästä syystä on vaikeaa määritellä matkailijan yleistyyppiä. Mutta kuitenkin kaikista venäläisistä matkailijoista suurin luokka on keskiluokkaiset matkailijat, joilla on koulutusta, ostovoimaa ja kulttuuriharrastuksia. Yli 40 prosenttia eli 56 miljoonaa Venäjällä asuvista ihmisistä ovat keskiluokkaisia. Keskiluokkainen venäläinen matkustaa vähintään kaksi kertaa vuodessa, josta yksi on aurinko- ja rantakohteiden loma. (Fedorov 2010.) Venäläisten suosituimmat loma-ajankohdat ovat heinä- ja elokuu, myös joulukuusi ja uusi vuosi, sekä touko- ja marraskuun lomamatkat (Räsänen & Suni 2013, 24 - 25). Suuri määrä matkailijoista on lapsiperheitä, siksi matkoihin vaikuttavat koululaisten loma-ajat. On huomattavaa, että Venäjällä on eniten loma- ja juhlapäiviä maailmassa. Venäläiselle ihmiselle on ominaista tehdä töitä lujasti, mutta hän ei myöskään unohda lomailla paljon ja monipuolisesti (Vlasova ym. 2007, 13).

Matkailijat luokitellaan venäläisen kasvatustieteiden tohtori Sharukhin mukaan seuraaviin perustyyppisiin:

- T-tyyppi on tyypillinen matkailija, joka pitää passiivisesta lomavietosta, rauhasta ja mukavuudesta; hän välttää hyörintää, mutta tutustuu uusiin mukaviin ihmisiin.
- A-tyyppi on aktiivinen matkailija. Tämä tyyppi jakautuu kahteen alaryhmään: AH (aktiivinen harrastaja) – harrastaa liikuntaa, mutta ei ole urheilija. Hänen matkailunsa tarkoitus on pitää itsensä hyvässä fyysisessä kunnossa. Toinen ryhmä on AU (aktiivinen urheilija).
- N-tyyppi eli nautintotyyppi. Hän matkustaa aina sinne, mistä saa nautintoa, elämyksiä ja flirttiä.
- S-tyyppi on seikkailunharrastaja. Riskit, uudet elämykset ja omien voimien kokeileminen ovat päätekijöinä matkan valintaan.
- I-tyyppi on intellektuaalinen. Tämän tyyppiset ihmiset kokevat matkailun henkisen kehityksen välineenä. Tyyppi jakautuu kolmeen alaryhmään: *ekspertit*, jotka keräävät matkailukohteita ja nähtävyyksiä; *tavalliset*, luonnon ja kulttuurin harrastajat; *asiantuntijat* laajentavat omia tietojaan historiassa, kulttuurissa ja taiteessa jne. (Vlasova ym. 2007, 13-14.)

Venäläisillä on yksi yhteinen luonteenpiirre, että lomalla käytetään lomaa varten säästettyjä rahoja. Venäläiset matkailijat käyttävät omaa budjettia järkevästi, niin että hintalaatu-suhde on erittäin tärkeä. He ovat hintatietoisia (Ala-Karvia 2013, 36). Myös venäläinen kulttuuri erottautuu monella tavalla suomalaisesta kulttuurista. Kulttuurierot voivat olla näkyviä ja näkymättömiä. Näkymättömiä eroja ovat uskonto, valtarakenteet, historia, aikakäsitys, ihmissuhteet jne. Kun taas näkyviä kulttuurin ominaisuuksia ovat omat symbolit ja rituaalit. Esimerkiksi Suomen kirkas symboli on Suomen neito, ja Venäjän kulttuurin symboleja ovat puunukke, balalaika, Orenburg-huivi, khokhloma-taide (Naumkin 2014). Myös näkyviin kulttuurieroihin kuuluvat kieli, pukeutuminen, ostotavat ja ruokailutavat.

Kososen (2012) työssä on esitetty suomalaisen ja venäläisen kulttuurin erot erilaisten kriteerien mukaan.

1. Valtaetäisyys (Power Distance)

Eräkulttuureissa valtaetäisyys voi olla suuri tai pieni. Esimerkkinä suurin valtahierarkia on venäläisissä kulttuurissa, kun taas pienin on Pohjoismaissa kulttuureissa. Tässä on muutamia valtaetäisyyden eroja Suomen ja Venäjän kulttuurien välillä.

TAULUKKO 2. Kulttuurierot valtaetäisyydessä (Kosonen 2012).

<i>Suomi</i>	<i>Venäjä</i>
Johtajat voivat tehdä virheitä	Ylemmän johtajan kunnioitus
Henkilökunnan mielipiteitä otetaan huomioon	Esimies käyttää valtaa
Ihmisten statuksen näyttöä pidetään pröystäilyinä	Ulkonäön ja statussymbolien arvostaminen
Ihmiset ajattelevat itseään yhdenvertaisina	Korruptio

2. Epävarmuuden välttäminen (Uncertainty Avoidance)

Tämä kriteeri ilmaisee sen missä määrin eri kulttuurien ihmiset tuntevat epävarmuutta epävarmoissa ja tuntemattomissa tilanteissa. Epävarmuutta on olemassa sellaisessa yhteiskunnassa, jossa ihmiset torjuvat säädöksiensä ja ohjeiden noudattamista.

TAULUKKO 3. Kulttuurierot epävarmuuden välittämisessä (Kosonen 2012).

<i>Suomi</i>	<i>Venäjä</i>
--------------	---------------

Ei saa myöhästyä ja aikatauluista pidetään kiinni	Saavat myöhästyä
Ihmisten tunteet eivät ole näkyvissä	Tunteet ovat esillä
Ei oteta riskejä	Riskit ovat mahdollisuuksia
Lakien ja ohjeiden noudattaminen	Joskus lakia kierretään

3. Suorituskeskeisyys (Performance Orientation)

TAULUKKO 4. Suorituskeskeisyys ilmenee siinä miten yhteisö palkitsee jäseniään yhteiskunnan kehityksestä (Kosonen 2012).

<i>Suomi</i>	<i>Venäjä</i>
Halu työskennellä paljon	Laisuus ominaisuutena
Työpaikan säilyttäminen	Tiheä työpaikan vaihto
Jatkuva itse kehittäminen	Matala työmotivaatio

4. Sosiaalinen yhteisöllisyys (In-Group Collectivism)

Tämä kriteeri näyttää sen missä määrin tietyn kansalaisuuden jäsen kuuluu tiettyyn yhteiskuntaan. Kulttuurit jaetaan yksilökeskeisiin ja yhteisökeskeisiin. Suomi on esimerkki yksilökeskeisestä kulttuurista. Tämän luokan ominaisuus on yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien turvaaminen. Yhteisökeskeisessä kulttuurissa perhe tai suku on tärkeämpi kuin yksilö ja ryhmän edut katsotaan merkittävämmäksi kuin omat edut.

TAULUKKO 5. Kulttuurierot sosiaalisessa yhteisöllisyydessä (Kosonen 2012).

<i>Suomi</i>	<i>Venäjä</i>
Omat tarpeet ovat merkityksellisiä	Yksilö hyljeksii omia tarpeita yhteiskunnan tarpeiden takia
Ei kosketeta	Saa koskea
Laaja henkilökohtainen tilantarve	Pieni henkilökohtainen tila
Vähäinen viestintä	Runsas viestintä

Näiden tietojen perusteella varmistetaan suomalaisen ja venäläisten kulttuurien eroista. Nähdään, että Suomi kuuluu Pohjoismaiseen kulttuuriin, jossa on enemmän individualisuutta, kun taas Venäjällä on kollektiivisuutta ja yhteisöltä odotetaan ja arvostetaan tukea. Kulttuuri vaikuttaa matkustamiseen niin palvelun tuottajan kuin palvelun kulut-

tajan puolesta. Tuottaja haluaa tarjota hänen mielestään toimintaympäristönsä ja kulttuurinsa parasta ja kiinnostavinta tarjontaa. Kun taas asiakas etsii kiinnostavia kohteita oman kulttuurinsa näkökulmasta. Siksi matkailuyrityksien kannattaa oppia ja tuntea sekä omaa että toisten kulttuureja, jotta tuotekehitys- ja markkinointiprosessi ovat oikeansuuntaisia ja yksinkertaisia. (Nivala-seura 2008.)

4.2 Matkustaminen Suomessa

Miksi venäläiset matkustavat Suomeen? Pääsyy on Suomen läheisyys, koska Suomi on lähin rajanaapuri. Toinen syy on Suomessa lomanvietto, joista suosituimpia ovat kylpylät, laskettelumatkat, kalastus ja mökkilomat. Myös venäläisiä houkuttelee Suomen puhdas luonto, turvallisuus, siisteys ja rauha. (Visit Finland 2013.) Venäläiset ovat erittäin kiinnostuneita matkustamisesta toisiin maihin ja toisen kansan kulttuurien kokeemisesta, koska Neuvostoliiton aikana maassa oli ”rautaesirippu” ja ihmisillä ei ollut mahdollisuutta matkustaa toiseen maahan pitkään aikaan (Vlasova ym. 2007, 13-14). Taulukossa 6 on lueteltu Suomen muutamat vahvat ja heikot puolet venäläisten mielestä:

TAULUKKO 6. Päälimmäiset Suomeen liittyvät mielikuvat (Visit Finland 2013).

<i>Hyvät puolet</i>	<i>Huonot puolet</i>
”Suomessa mieli ja hermot lepää ja saa positiivista energiaa”	”Suomesta puuttuvat kiinnostavat kohteet”
”Suomessa on luonto on äärimmäisen puhdas, aito ja villi”	”Suomi on hyvä vain liikunnasta ja ulkoilma-aktiviteeteista kiinnostuneelle”
”Suomessa ei ole kiirettä, ruuhkaa tai liikaa ihmisiä”	”Suomalaiset ovat pidättyväisiä, tavallisiin ihmisiin on vaikea luoda kontaktia”
”Suomalaiset noudattavat sääntöjä tarkasti ja kaikki on järjestyksessä”	”Vain pääkohteista on tarjolla tietoa”

Työ- ja elinkeinoministeriön valvonnassa oleva Osaamiskeskusohjelma (OSKE) käynnisti Rucola-hankeen (Russian Customers’ Latent Needs), jonka avulla tunnistetaan venäläismatkailijoiden tarpeet. Hankkeessa tehtiin Pietarissa sosiaalisen median syväanalyysiä ja haastatteluja, joiden perusteella laadittiin neljä venäläismatkailijoiden tyyppiä.

- *Kohdebongari* on tehokas matkailija, jolla on matkasta korkeat odotukset, joita on vaikea ylittää. Hänellä on paljon kokemusta matkustamisesta ja hän aina vertailee Suomen matkailun tarjontaa toisiin Euroopan maihin. Hänen tavoitteensa on nähdä sellaisia nähtävyyksiä, joista hän saa unohtamattomia elämyksiä. Hänen arvostukseensa vaikuttavat palvelun laatu, monipuolinen tarjonta, loman tehokkuus ja mukavuus.
- *Viihdytettävä* on omaehtoinen matkailija, joka pitää seikkailusta ja aktiivisesta levosta. Hän tekee aina jotain hyvässä seurassa, esimerkkinä mökkeily ja grillaus ystävien kanssa ja yleensä joku muu järjestää matkan. Hän odottaa lomaltansa hauskanpitoa ja haluaa kokeilla jotain uutta. Hänelle on arvokasta viettää lomaansa ystävien ja läheisten kanssa; saada yllätyksiä ja erikoisia kokemuksia.
- *Kesäasukas* on itsenäinen matkailija, joka haluaa saada aktiivista lepoa ja rauhaa. Yleensä tämä tyyppi saapuu Suomeen pidemmäksi ajaksi omalla autolla perheen kanssa ja käy lähimmässä matkailukohteessa. Tämän tyyppinen matkailija haluaa ottaa taukoa arjesta ja keskittyä loman nauttimiseen. Tämä matkailija arvostaa turvallisuutta, itsenäisyyttä, käytännöllisyyttä ja ennakoitavuutta. Hänen mukaansa ”Suomi on laadukas ja turvallinen kohde, jossa on helppo viettää laatu-aikaa”.
- *Löytöretkeilijä* on aloitekykyinen matkailija, joka kiinnostuu kulttuurista, paikallisten ihmisten arkipäivistä ja herkuista. Hän halua tutustua paikalliseen kulttuuriin ja/tai luontoon. Matkalla hän arvostaa kulttuurien eroja, yksinkertaista luksusta ja hän pyrkii löytämään Suomen aitoja asioita. (Visit Finland 2013.)

Myös Malankinin raportin (2012, 34-38) mukaan matkailijoita segmentoidaan matkan tarkoituksen mukaisesti. Segmentointia tehdään matkan motiivin ja odotuksien perusteella. Ensimmäinen tavanomainen Suomen matkan syy on *ostokset*. Venäläisistä matkailijoista 60 % tulee Suomeen ostoksille, mutta kuitenkin kaikki maahan saapuvat matkailijat tekevät ostoksia. Yleensä ostoksille tulevat matkailijat ovat Venäjän rajaseuduilta nimenomaan Murmanskin alueelta, Karjalan tasavallasta ja Leningradin alueelta. Venäläisten matkailijoiden mielestä Suomesta ostetut tuotteet ovat parempilaatuisia ja halvempia kuin samat tuotteet Venäjällä. Ostoksien lisäksi ostosmatkailijat haluavat kokeilla muita matkailuaktiviteetteja, mutta niiden pitää olla edullisia. Ne eivät saa vaikuttaa matkailijan budjetteihin ja matkan ensisijaiseen tarkoitukseen.

Venäläisten keskuudessa *hyvinvointimatkailu Suomessa* on vielä nousussa. Yleensä venäläisten ymmärryksessä hyvinvointimatkailu on lomaa, jonka tarkoitus on terveyden ja olon parantamista tai hemmottelua sekä rentoutumista terveyskylpylöissä ja parantoloissa. Usein hyvinvointimatkailun asiakkaat ovat keski-ikäisiä hyvin toimeentulevia venäläisiä ihmisiä. Suomessa venäläisille tarjottavia hyvinvointimatkailun muotoja ovat esimerkiksi: yksilöllinen hoito, jossa suomalainen matkanjärjestäjä muodostaa matkapaketin, joka sisältää terveyspalveluja, majoitusvaihtoehtoja ja oheisohjelmaa. Terveysmatkat ovat tarkoitettu esimerkiksi ryhmille huumeriippuvaisia, joille annetaan vieroittamista yksityisten lääkärin ja hoitajien johdolla. Tavallinen Wellness-matka sisältää majoittumista kylpylässä, fysikaalista ja kauneudenhoitoa, liikuntaa, sekä kulttuuripainotteista oheisohjelmaa. Muinaiseen kansanviisauteen, Lapin shamanismiin ja tiibetiläiseen hengellisyyteen pohjautuvat hyvinvointipalvelut ovat huippusuosittuja ja kalliita mielikuvituksellisia harjoitteita, jonka jälkeen ihminen on kuin uudestisyntynyt, puhdas ja vahva. (Malankin 2012, 35-38.)

Malankin (2012, 38) myös toteaa että, kesäloma on yksi tärkeistä lomista venäläisille ihmisille ja se on mieluummin merenrantaloma. Suomen vedet ja rannat voivat tarjota venäläisille asiakkaille omia mahdollisuuksia viettää kesää. Suomalaisia kesälomaviettömahdollisuuksia ovat mökkeily, maatilamatkailu ja luontomatkailu. Matkailun edistämiskeskuksen teettämän Kesäaktiviteettitarjonnan matkanjärjestäjätutkimuksen 2010 mukaan venäläisten matkanjärjestäjien ylivoimaisesti merkittävin kesäaktiviteettimuoto on kalastus. Lisäksi yksittäisistä aktiviteeteista mainitaan laskettelu, pyöräily ja melonta. (Ala-Lipasti 2010, 23.) Kuitenkin venäläiset pitävät Suomea talviloman kohteena. He tulevat laskettelemaan, moottorikelkkailemaan ja pilkkimään. Venäläisten näkökulmasta talviloman tarkoitus näkyy enemmän luonnon ja ihmisten välisessä tasapainossa kuin pelkästään lumesta ja revontulesta nauttimisessa.

4.3 Venäläinen matkailija kalastuksen harrastajana

Malankin (2012, 30) mukaan venäläisten yleinen luonteenpiirre on ääretön rakkaus kalaan ja kaikenlaisiin kalaruokiin. Kalastus on yksi suosituista harrastuksista Venäjällä, ja sitä harrastaa noin 56 miljoonaa ihmistä. Likimain 9 miljoonaa heistä on aktiivisia kalastuksen harrastajia. Pietarissa on noin 50 000 virkistyskalastajaa. Huolimatta siitä,

että Venäjällä on paljon kalavesiä, kalastus Venäjällä on stressaava tilanne. Esimerkkinä on byrokratia, joka on kaikissa elämänpiireissä Venäjällä ja se koskee myös vapaaajankalastusta. Osa Venäjän väestöstä on köyhiä ihmisiä ja he käyttävät salakalastusta, joka vahingoittaa luontoa eikä noudata kestävän kehityksen periaatteita. Venäläisten kalastusharrastajien kesken suosituimpia pyyntitapoja ovat onkiminen ja heittokalastus. Yllä mainitusta kalastuksen harrastajien määrästä 70 prosenttia harrastaa onkimista. (Itä-Suomen kalatalousryhmät 2010, 8-9.)

Yli 50 % venäläisistä tuntee Suomen kalastusmaana, jossa on hyviä kalastusmahdollisuuksia. Yleensä venäläiset kalastavat taitavasti ja he ottavat tarvittavia omia kalastusvälineitä mukaan. Mutta nykypäivänä Suomen kalastuksesta tarvitaan lisää informaatiota. Onkimatojen hankinta on venäläisille kalastusmatkailijoille keskeinen kysymys. Myllylän (2008, 36-37) mukaan mökeillä ei ole riittävästi ohjeita onkimatojen saannista, siksi esimerkiksi venäläiset toivovat matokompostia vuokramökillä. He käyttävät kalastuspalveluja ympäri vuoden ja heille sopivat melkein kaikki pyydettyvät kalalajit, mutta enemmän he arvostavat valkolistaisia kaloja, kuten esimerkiksi haukea, kuhaa ja ahventa. Myllylä ja Laamanen (2005, 40-41) viittaavat kokemuksiin Teuvo Mäkisen Suur-Saimaan kalastusretkiltä, ja hänen pääasiakasryhmä on venäläiset kalastajat. Hänen mielestään venäläiset miehet pitävät kalastuksesta ja yleensä heillä on tavanomainen kalastuskaava: kalastetaan – ryypätään – saunotaan ja taas uudelleen kalastetaan – ryypätään – saunotaan.

Periaatteessa venäläiset matkailijat jaetaan kalastuksen kannalta kahteen ryhmään: kalastusmatkailija, jonka matkan tarkoitus on kalastus, ja matkailukalastaja, joka vaatii korkeatasoista mökkiä. Mökin täytyy vastata matkailijan kysyntään, esimerkiksi keittiön pitää olla hyvin varustettu ja siellä pitää olla kalan säilytystiloja. Myös venäläisten mielestä pakastusmahdollisuus ja vakuumpakkausmahdollisuus lisäävät kalastuspalvelujen kysyntää matkailukohteessa. (Hakkarainen ym. 2014, 56.)

Yleensä venäläisille hinta ei ole kynnyskysymys, mutta he haluavat tietää etukäteen kokonaishinnoista. Venäläinen asiakas ei myöskään osta etukäteen kalastuspalveluita, koska ei halua olla riippuvainen palvelujen aikatauluista. Mutta kun hän tulee matkailukohteeseen, hän ostaa opastettuja retkiä. Itä-Suomen kalatalousryhmän (2010) mukaan vuonna 2008 venäläisistä matkailijoista 2800 käytti kalastuspalveluita. Myllylä

(2008, 36-37) korostaa, että venäläinen on impulsiivinen ihminen ja palvelutuottajan kannattaa laittaa mökkikansioon tietoja matoasiasta, kalastusoppaan palveluista ja lähimmästä kalastustarvikekaupasta.

5 OPINNÄYTETYÖN EMPIIRINEN OSA

5.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Meidän työemme on toiminnallinen opinnäytetyö. Toiminnallinen opinnäytetyö on yksi ammattikorkeakoulun opinnäytetyön muodoista. Tämän opinnäytetyön tyyppi Vilkan ja Airaksisen (2003, 9) mukaan ”on työelämän kehittämistyö, joka tavoittelee ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämisestä tai järjeistämistä”. Tällaisen työn toteutustapa on aina jokin konkreettinen tuote. Mainitussa teoksessa (s. 56) kirjoittajat toteavat, että toteutustavalla tarkoitetaan menetelmää, jonka avulla oppaan sisältöä hankitaan ja kirjoitetaan, sekä keino, jolla esimerkiksi kalastusretki toteutetaan. Se voi olla alasta riippuen perehdyttämiso-oppas, ympäristöohjelma tai turvallisuusohjeistus.

Toiminnallisen opinnäytetyön pääpiirre on se, että työ on kaksiosainen: ensimmäinen on tuotteen osuus ja toinen on prosessin raportointi eli opinnäytetyöraportti. Toiminnallisen opinnäytetyön raportti on teksti, jossa tutkija kuvailee mitä, miksi ja miten on tehnyt, millainen työprosessi ja tulokset ovat olleet sekä mitkä johtopäätökset on tehty. Raportoinnissa myös arvioidaan sekä omaa tutkimusprosessia että tuotteen ja oppimisen arviointia (mts. 65). Jotta opinnäytetyön raportti olisi luotettavaa, tutkijan kannattaa tutkimusviestinnässä muistaa seuraavaa: argumentointi edellisten selvityksien ja tutkimuksien perusteella, käsitteiden ja termien määrittely, tietojen ja viitekehysten perustuminen lähteisiin, tiedon luotettavuus sekä sana- ja lauserakenteiden selkeys (mts. 81). Tuotteistaminen ja raportointi ovat vuorovaikutteisia alusta loppuun. Myös raportoinnin osuudessa pitää näkyä teoreettinen viitekehys, joka nojautuu ammattiteoriaan ja sen tuntemukseen.

Toiminnallisissa ja tutkimuksellisissa opinnäytetyöissä tiedonkeruun menetelmät ovat hyvin samanlaisia. Tutkimuksellisissa opinnäytetyöissä tutkimuksen osuus on laajempi

kuin toiminnallisessa, jossa tutkimus on lähinnä selvityksen tekemistä ja selvitys tiedonhankinnan apuväline. (Lumme ym. 2006.) Myös toiminnallinen erottuu tutkimuksellisesta opinnäytetyöstä niin, että tutkija ei välttämättä analysoi kerättyjä tietoja niin tarkasti ja järjestelmällisesti. Käytimme opinnäytetyössämme laadullista tutkimusmenetelmää. Vilkan ja Airaksisen kirjan perusteella (2003, 57) mukaan aineiston kerääminen toteutetaan lomake- tai teemahaastattelulla yksioille tai ryhmille, ja materiaalien analyysi tehdään teemoittelulla tai tyypittelyllä tai molemmilla. Kerättyjä tietoja ei laadullisessa tutkimusmenetelmässä tarvitse aina analysoida vaan niitä käytetään konsultaationa. Haastattelun aikana kerättyjä tietoja voidaan myös käyttää omassa opinnäytetyössä lähteinä samoin kuin kirjallisuuden aineistoa. Ne tuovat asiantuntijoiden ajankoh- taisia ja luotettavia faktatietoja ja näin ne lisäävät teoreettista syvyyttä opinnäytetyöhön.

Pääasiallisesti laadullista tutkimusta suhteutetaan induktion menetelmään (aineistoläh- töisyys) ja määrällistä tutkimusta puolestaan suhteutetaan deduktioon (teorialähtei- syys). Mutta todellisessa tutkimuksessa ei ole tällaista jakaumaa. Laadullinen tutkimus ei ole täysin aineistolähtöistä, vaikka tutkimuksessa käytetään Grounded-Theory mene- telmää ja määrällinen tutkimus ei voi olla puhtaasti teorialähtöistä. Kvalitatiivisessa tut- kimuksessa on aina enemmän tai vähemmän määrälliset elementit ja kvantitatiivinen tutkimus taas sisältää laadullisen tutkimuksen osioita. Tämän perusteella voimme sa- noa, että tutkimuksessa voidaan käyttää molempia muotoja (induktio ja deduktio) ja näin tutkimuksesta saadaan monipuolisempi kuin pelkästään teoriasta tai aineistosta. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

5.2 Tutkimuksen lähestymistapa

Kananen (2012, 26) toteaa, että lähestymistapaa voidaan kutsua tutkimusotteeksi, se on tutkimuksen metodi, joka näyttää kokonaisvaltaisesti sitä miten tutkimuksessa käyte- tään tiedonkeruun, analysoinnin ja tulkinnan menetelmiä. Lähestymistapojen määrittely auttaa tutkimuksen metodologin sijoittelua oikein lähestymistavan kenttään. Myös lä- hestymistavan valintaan vaikuttavat tutkimuksen ongelman tyyppi, tekijän omat kiin- nostuksen kohteet ja saatavat materiaalit. Tutkimus edellyttää aina ongelman olemassa- oloa, jonka ratkaisun löytäminen tapahtuu erilaisilla tutkimusmenetelmillä. Tutkimus- ongelma ei ole pelkkä ongelma, vaan se voi olla tapauksen muutos tai kehittäminen. Muutos puolestaan vaatii aina ilmiön mielikuvaa eli tutkijalle syntyy kysymys mikä

ilmiö on kyseessä. Meidän tutkimuksen ilmiö on venäläisten kalastusmatkailun tilanne ja sen kehittäminen Oravin alueella. Tutkimuksessamme nostamme esille sellaisia aiheita kuten kalastusmahdollisuuksien tarjonta, venäläisen matkailijan ja kalastusmatkailijan profiilit ja heidän toiveet ja tarpeet Suomen kalastusmatkailussa.

Tutkimusotteeksi olemme valinneet laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen. Hirsjärven ym. (2010, 21) mukaan tutkimus on monenlaista toimintaa, joka sisältää kartoitusten tekemistä, tietojen keräämistä ja luokittelua, tilastojen esityksiä, haastatteluaineistojen kuvauksia ja omien kokemuksen kirjallista esittämistä. Laadullista tutkimusotetta kuvaa avoimuus ja joustavuus. Toiminnallisessa opinnäytetyössä laadullinen tutkimusnäkemys toimii, kun suunnitellaan tuotteen toteuttamista kohderyhmän näkökulman pohjalta (Vilkka & Airaksinen 2003, 63). Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkijan tavoitteena on selvittää tutkittavien mielipidettä ilmiöstä ja ymmärtää ihmisen toimintaa tietyssä ympäristössä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkija on kiinnostunut merkityksistä ja faktojen löytämisestä enemmän kuin olemassa olevien tietojen todentamisesta. (mts. 2010, 137, 162.)

Tutkimuksen yleisemmät aineistonkeruumenetelmät ovat kysely, havainnointi ja haastattelu. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti. Tutkija valitsee itse ihmiset tiedonkeruuta varten. Tutkijan havainnot ja keskustelut heidän kanssaan ovat hankittuja tietoja arvokkaampia. Aineiston hankinnassa käytetään menetelmiä, joissa tutkittavien näkökulmat tulevat selvästi ilmi. (mts. 2010, 164.) Haastateltavat valitaan koulutuksen ja työpaikan perusteella Ojasalon ym. (2009, 97) mukaan. Suunnitteluvaiheessa olemme määritelleet haastateltavaksi kolme henkilöä, jotka työskentelevät nimenomaan kalastukseen liittyvissä piirissä. Nämä henkilöt ovat Itä-Suomen kalatalousryhmän jäsen, Oravin kalaopas Joonas Hokkanen ja toimeksiantajan edustaja Marie Louise Fant.

5.3 Haastattelu aineistokeruumenetelmänä

Haastattelu on ainutlaatuinen ja joustava tiedonhankinnan menetelmä. Haastattelumuodon tutkija valitsee riippuen siitä mikä ilmiö on ja minkälaisia tietoja hän kaipaa. Toiminnallisessa opinnäytetyössä haastattelujen kirjoittaminen ja litterointi nauhoilta ovat

suoraviivaisempia kuin tutkimuksellisessa opinnäytetyössä. Silloin tutkijan täytyy keskittyä tarvittavien tietojen sisällön litterointiin, jossa kohderyhmän näkemykset ovat keskeisiä.

Tutkimuksessa haastateltava on arvokas osallistuja, joka kuvailee ilmiön ja kertoo oman mielipiteensä aiheesta. Haastattelun aikana joustava tiedon kerääminen on haastattelun etu, koska tutkija voi säädellä kysymyksiä tutkittavasta ilmiöstä hänen tarpeen ja vastaajan vastauksien mukaan. Näin tutkimuskohdetta tutkitaan mahdollisimman laajasti. (Hirsjärven ym. 2010, 205-206.)

Hirsjärven ja Hurmen (2011, 61) perusteella haastattelut jaetaan yksilö- ja ryhmähaastatteluihin sen mukaan kuinka monta tutkimushenkilöä haastatteluun osallistuu. Usein käytetään yksilöhaastattelua, jonka valitsimme myös meidän tutkimukseen. Yleensä yksilöhaastattelu toteutetaan helpommin kuin muunlaiset haastattelumuodot. Hirsjärven ym. (2010, 208-210) mukaan haastattelulajit on jaettu sen mukaan miten haastattelutilanne muodostuu. Haastattelu voi olla strukturoitu, puolistrukturoitu ja strukturoimaton.

1. **Strukturoidusta haastattelusta** esimerkkinä voi mainita lomakehaastattelun, jossa on valmiina kysymykset ja vastausvaihtoehdot.
2. **Puolistrukturoituihin haastatteluihin** kuuluu muun muassa teemahaastattelu, jossa teemat ovat vakiot, mutta kysymysten muoto ja järjestys voivat vaihdella.
3. **Strukturoimaton haastattelu** on ns. avoin haastattelu ja se sisältää vapaata keskustelua, jossa aihe määräytyy pääasiassa haastateltavan ehdoilla. Tämä haastattelutyyppi on nimeltään syvähaastattelu, asiakaskeskeinen haastattelu tai keskustelunomainen haastattelu. (Hirsjärvi ym. 2010, 208-210.)

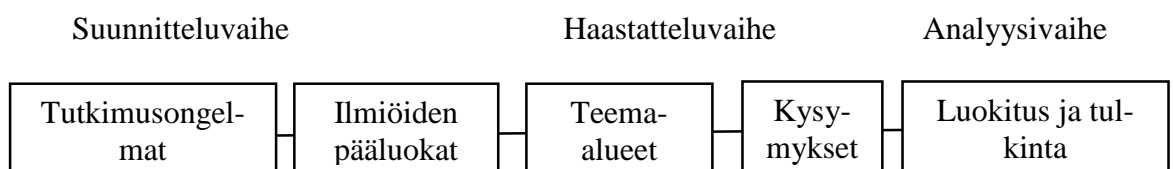
Haastatteluun liittyy myös haasteita. Haastatteluun valmistautuminen vaatii paljon aikaa, koska ei ole mahdollista selvittää asioita lyhyessä ajassa. Haastattelun analysointi ja tulkinta on myös haaste, koska niiden malleja ei ole valmiina. Aina pitää suunnitella haastattelun tilanne hyvin, jotta ei tule virheitä, jotka voivat johtua haastattelijasta, haastateltavasta tai itse tilanteesta. (Hirsjärvi ym. 2010, 205–206.)

Vilkka ja Airaksinen (2003, 63-64) neuvovat, että tutkijan täytyy valita haastattelutapa riippuen siitä millaisia tietoja halutaan saada ja millä keinoilla ne saadaan. Meidän työtä varten valitsimme teemahaastattelu. Se on tavallaan keskustelun muoto, joka tapahtuu tutkijan aloitteesta. Se edellyttää, että otetaan huomioon haastateltavan kiinnostukset eikä ylitetä tutkimusaiheen rajoja. (Aaltola & Valli 2010, 26.) Teemahaastattelu erottuu muista haastattelutyypeistä siten, että siinä käytetään keskeisiä teemoja eikä tarkkoja kysymyksiä. Tutkijan pitää valvoa, että etukäteen laadittuja teemoja on otettu esille haastateltavan kanssa. Teemahaastattelulle on tyypillistä, että siinä on enemmän strukturoimattomia ominaispiirteitä kuin strukturoituja.

Toiminnallisessa opinnäytetyössä teemahaastattelun kysymykset pitää olla tutkimusongelmaan liittyviä tai ne avaavat asiaa. Tutkijan velvollisuuteen kuuluu haastatteluprosessin ohjaus. Se pitää olla hoidettu siten, että haastateltuaineiston kerääminen olisi riittävä tutkimusongelman ratkaisemiseksi. Haastattelun materiaalien määrä ei ole tärkeä toiminnallisessa opinnäytetyössä, vaan niiden laatu on ensisijainen. Haastateltuaineistot ovat laadullisia silloin kun ne ovat monipuolisia eli vastaavat opinnäytetyön sisällöllisiin tarkoituksiin ja kohderyhmän tarpeisiin.

5.4 Haastattelun prosessi ja arviointi

Teemahaastattelun avulla varmistamme aiheeseen liittyvästä kirjallisuudesta kerättyjen tietojen luotettavuutta asiantuntijoiden avulla. Myös voimme syvemmin tutkia tutkimusongelmia, ja avata enemmän vastauksia lisäkysymyksien avulla. Kuvassa 11 on esitetty yleinen haastattelukaava, jonka käytimme myös työssämme. Haastattelun aikana teemme myös havainnointia kuinka haastateltava esittelee antamia tietoja.

KUVA 11. Teema-alueet tutkimuskokonaisuudessa (Hirsjärvi & Hurme 2011, 67)

Haastatteluja varten laadimme keskeiset keskusteluaiheet. Ne ovat SaimaaHoliday Oravi ja sen toiminta, kalastus ja venäläiset matkailijat Suomessa. Vaikka haastateltavien toimiala on samaa, laadimme eri haastattelurunkoja heille toimialaosaamisen mukaan, koska keskeiset teemat koskevat erilaisia työpiirejä (Liite 1). Kun haastattelun teema-alueet olivat valmiita, sovitimme ajan haastateltavien kanssa sähköpostilla. Haastatteluja järjestettiin tietosaamisen tarpeen mukaan eli kun haastattelun kysymykset nostavat opinnäytetyön kirjoittamisen prosessissa.

Ensimmäinen haastattelu oli Marie Louise Fantin kanssa, joka oli järjestetty 28.10.2014 Ruukkirannan ravintolassa. Haastattelu kesti kaksi tuntia, jonka aikana saimme vastauksia kaikkiin hänelle tarkoitettuihin kysymyksiin, antoi hyödyllisiä linkkejä opinnäytetyötä ja oppaan laatimista varten ja kävimme tutustumassa lomakeskuksen palveluihin, tiloihin ja läheisyyden alueeseen. Toinen haastattelutilanne oli ammattilaisen ka-laoppaan Joonas Hokkasen kanssa. Haastattelu toteutettiin 21.1.2015 samassa paikassa kuin edellisessä haastattelussa. Kävimme läpi:

- Rantasalmi-Oravi vesialueiden karttojen merkkejä,
- Oravin kalastusretkien sisältöjä ja niiden erikoisuuksia,
- mikä kalastustapa soveltuu tiettyihin kalatyyppeihin,
- Oravissa voimassa olevia rauhoitusajkoja ja alamittoja,
- neuvoja kalastuksessa.

Haastattelun kesto oli puolitoista tuntia. Molemmat haastattelutilanteet tapahtuivat keskustelu muodossa ja olivat tallennettiin nauhurille ja litteroituin. Haastattelun aikana kerätyt aineistot muodostivat perustan oppaallemme. Suunnitelmassamme oli myös haastatella Itä-Suomen kalatalousryhmän jäsentä. Mielestämme, hän voisi antaa kalastusmatkailuun liittyviä ajankohtaisia tilastoja Etelä-Savon alueelta sekä omaa ammattimaista näkökulmaa työmme tavoitteista. Hän myös voisi esittää omia ehdotuksia oppaan kehitystä varten. Tavoitteesta huolimatta, haastattelu ei toteutunut, koska emme löytäneet yhteistä aikaa sen järjestämiseen. Tämä haastattelu olisi voinut olla hyödyllinen meidän työssä, mutta saimme tarpeeksi tietoja muista haastatteluista.

6 KALASTUSOPPAAN LAATIMINEN

Teemme Oravin lomakeskukseen kalastusoppaan venäläisille asiakkaille. Meidän työssä oppaalla tarkoitamme guide book eli opaskirjaa, sellainen tuotos kuuluu tietokirjallisuuteen, jonka tehtävänä on tuoda tietoja lukijoille. Tietokirjallisuuden pääpiirteet ovat todellisuudesta kirjoittaminen ja tietoihin keskittyminen, tarkkaa suuntausta tietulle kohderyhmälle ja se on aina julkista. Opaskirjallisuuteen kuuluvat nimenomaan ATK-oppaat, keittokirjat, kielioppaat, käyttöoppaat ja muut oppaat, joiden ”yhteisiä piirteitä ovat ajantasaisuus, yleistajuisuus, luotettavuus, käytännöllisyys, päivitettävyys ja käyttäjäkeskeisyys”. (Jussila ym. 2006, 15-25.)

Jussilan ym. (2006, 92) mukaan tämän kirjallisuuden tarkoitus on auttaa lukijaa perehtymään ja oppimaan uusia asioita. Oppaan tekemisessä on tärkeä keskittyä lukijaan, hänen tarpeisiin ja haluihin. Jotta opaskirjasta tulee kiinnostava ja toimiva asiakkaille, tutkijan täytyy kiinnittää huomiota kohderyhmän ikään, heidän suhtautumiseen ja tietämykseen aiheesta, tuotoksen käyttötarkoitukseen ja erityisluonteeseen. Taskukokoisessa opaskirjassa on koottu perustietoja kalastusprosessista: luvat, kalalajit, kalastusneuvot, tiedot rajoituksista ja kielloista sekä tiedot toimeksiantajan kalastuspalveluista, jotka ovat suunnattu ihmisille, jotka kalastavat Suomessa ensimmäistä kertaa.

Lomakeskuksen asiakkaat usein kysyvät vastaanotosta kalastusluvista, -säännöistä ja -välineistä, siksi oppaan avulla asiakkailla on mahdollisuus tutustua helposti ja syvästi Suomen kalastuskulttuuriin. Kalastusopas on keino, joka täyttää asiakkaiden tarpeita ja parantaa lomakeskuksen asiakastytyväisyyttä. Oppaan muokkaaminen on mahdollista jatkossa, koska se on sähköisessä muodossa, jos vaikka lupien säännöt tai palveluiden hinnat muuttuvat. Näin se päivitetään ilman esteitä ja käyttömahdollisuus jatkuu.

6.1 Oppaan kirjoittamisen prosessi

Alasillan (2000, 43-44) mukaan tietokirjallisuuden kirjoitustyöhön sisältyy kolme vaiheita: määrittely ja suunnittelu sekä varsinainen kirjoitustyö ja viimeistely. Teoksesta

tulee hyvä, jos kaikkiin vaihteisiin on käytetty yhtä paljon aikaa ja energiaa. Myös kannattaa saada ulkopuolisen mielipiteen ensimmäisessä ja viimeisessä kirjoittamisen vaiheessa.

Suunnitteluvaihe

Ennen kirjoittamista kirjoittajan täytyy päättää oppaan päämäärä, näkökulma, lupaus tekijälle, puhuttelutapa, kieli, rakenne, alkuluku, sisällysluettelo, tiedonhankinta, tekstin rakenne, visuaalinen ilmi, lukijaan vaikuttamiset keinot, aloita kirjoittaminen (Jussila ym. 2006, 107). Alasilta (2000, 44) kehottaa vielä suunnitteluvaiheessa ottaa käyttöön seuraavia kysymyksiä:

1. Mistä aiheesta kirjoitat?
2. Kenelle kirjoitat?
  - a. Mitä lukija etukäteen tietää, luulee ja muista asiasta tai aihepiiristä?
  - b. Mitä mieltä hän on asiasta?
  - c. Mistä hänelle on hyötyä tai iloa?
  - d. Mikä häntä kiinnostaa?

Toinen kysymys auttaa kirjoittajaa saamaan mielikuvan aidosta lukijasta ja liikkumaan oikeaan suuntaan työssään.

3. Miksi kirjoitat ja millaisen vaikutuksen aiot saada lukijassa aikaan?
  - a. Tahdotko vain informoida?
  - b. Tahdotko lisäksi vaikuttaa – suostutella, taivutella, motivoida, aktivoita...?
  - c. Mitä tahdot lukijan ajattelevan, tuntevan tai tekevän toisin kuin ennen?
4. Mistä aikanaan tiedot?
  - a. Onko tekstisi vaikuttanut lukijoihin tarkoittamallasi tavalla?
  - b. Miten varmistat palautteen?

Suunnitteluvaiheessa kirjoittajan täytyy määritellä omia tietämyksiä valitusta aiheesta ja saada sitten lisämateriaalia eri tavoin, kuten esimerkiksi kirjallisuudesta, keskusteluista, haastatteluista, koejärjestelyistä tai muista. Kaikkia kerättyjä ja olemassa olevia tietoja mietitään, analysoidaan ja rajataan koko kirjoittamisprosessin ajan. (Hirsjärvi

ym. 2010, 32). Koska käytännössä ei ole yhtä oikeaa kirjoittamistyyppiä ja työskentelymallia, jokainen kirjoittaja työskentelee omalla tavalla, mutta kirjoittajan on hyödyllistä kartoittaa omat vahvat ja heikot puolensa. (Jussila 2006, 34).

Työn alussa kävimme Oravissa ja keskustelimme Marie Louise Fantin kanssa. Kysyimme hänen mielipidettä ideastamme, heidän tavoitteistaan yhteistyöstä ja Oravin asiakaskohderyhmästä. Sovimme työn laajuudesta ja pääkohdat oppaasta. Sovittiin, että oppaan sivumäärää on enintään 16-20 sivua ja A5-kokoisia, koska arvelimme, että tämä koko tulee olemaan sopiva ja toimiva vaihtoehto asiakkaiden käyttöä varten. Fantin kanssa laadimme oppaan sisällön, jossa on tietoja SaimaaHoliday Oravi lomakeskuksesta ja sen palveluista, Etelä-Savon maakunnassa esiintyvät kaloista sekä kalastajalle tärkeät tiedot kuten sesongit, luvat ja kalastusneuvot.

Toimeksiantaja antaa käyttöömmme kuvia alueelta, majoituksesta ja kalastusvälineistä. Suunnitteluvaiheessa keräsimme sekä suomalaista että venäläistä kalakirjallisuutta, muun muassa kalastajien keskustelut, blogit, KalastusABC-nettisivu, neuvot aloittelijoille kalastusharrastajille, katsoimme videoita kalastuksesta sekä haastattelimme tuttaviamme, jotka harrastavat kalastusta ja kysyimme heiltä mitkä tiedot ovat tarvittavia ja hyödyllisiä. Lisäksi toukokuussa 2014 laadimme kyselyn (Liite 2) venäläisille asiakkaille, jonka vastauksien perusteella halusimme kerätä heidän mielipiteitä lomakeskuksen palveluista ja matkailutietojen laadusta ja riittävydestä. Sovitimme toimeksiantajan kanssa, että kyselylomakkeita jaetaan kesäkuusta elokuuhun heidän myyntipisteessä, lähetimme niitä sähköpostilla hyvissä ajoin ja tarkkailimme viestin perinnemenoa. Syyskuun alussa, kun Oravilla loppui kesäsesonki, oitimme yhteyttä Fanttiin, jotta saisimme asiakkaiden palautteita. Hän ilmoitti, että kukaan ei vastannut kyselyyn, mutta korosti että opasta edelleen tarvitaan ja se on hyödyllinen apuväline toiminnassanne.

Samalla osallistuimme Kalastusmatkailuyrittäjyyden mahdollisuudet - infotilaisuuteen keväällä 2014 lomakeskus Järvisydämessä. Tilaisuuden aikana nostettiin esille erilaisia aiheita: kalastusmatkailuyrittäjyyden mahdollisuudet, hallinnon ja käytännön byrokraatia, rahoitus ja alan hanketoiminta, Itä-Suomen kalatalousryhmä ja sen tulevan kauden kehittämisohjelma, saaliskalan valmistus erätulilla sekä kokemuksia kalastusmatkailusta. Infotilaisuudessa me kuuntelimme nykypäivän tilanteista kalastusmatkailussa ja

kalastusmatkailuyrittäjyyksien toiminnasta ja kerroimme meidän opinnäytetyön tavoitteista ja oppaan laatimisesta. Saimme paikallisilta kalastusmatkailuyrittäjiltä positiivista palautetta tulossa olevasta työstä. Heidän mielestensä kalastusopas on hyödyllinen, ajankohtainen ja tarpeellinen keino asiakkaiden tarpeiden täyttämiseen.

Kirjoittamisen toteuttaminen

Hirsjärvi ym. (2010, 32) ja Alasilta (2000, 47) neuvovat kirjoitustyön alussa tehdä tekstin luonnosta mahdollisemman yhtäjaksoisesti, rennosti ja nopeasti. Tämä vaihe auttaa kirjailijaa näkemään tekstin kokonaisuuden sekä tekstin heikkoudet ja vahvuudet. Sen jälkeen kirjoittajan täytyy lukea itse teksti monta kertaa, tarkistaakseen kaikkien tietojen sopivuutta, virheettömyyttä, kokonaisvaltaisuutta ja todenmukaisuutta. Alasilta (2000, 48) sanoo, että pitää kiinnittää huomiota nimien, arvojen, numeroiden, tapahtumien ajankohtien, kuvatekstien selostukseen tekstissä, koska yleensä lukija tunnistaa tällaisia virheitä.

Lisäksi venäläinen tekstinlaadinnan ja käännöstyön toimisto Textler (2014) neuvoo kirjoittelijalle kiinnittämään erityisesti huomiota otsikkojen tekemiseen, koska juuri ne herättävät lukijan kiinnostusta artikkelin lukemisessa. He antavat esimerkkejä otsikkojen muodoista:

- kysymys-otsikko: kysymys aktivoi lukijan etsimään vastausta;
- vastaus-otsikko (ongelman ratkaisu): yleisesti ihmisten luonteenpiirre on laiskuus, siksi me emme etsi tietoja itsenäisesti vaan tiedostomatta valitsemme valmisratkaisuja;
- oma kokemuksen perustuva otsikko: perinteisesti ajatellaan, että lukija luottaa henkilökohtaiseen kokemukseen, ei abstraktisiin neuvoihin;
- juonitteleva otsikko: salaisuus, juoni tai mysteeri voi aiheuttaa uteliaisuutta artikkelin sisältöön;
- tarkka tieto-otsikko: jos tekstissä ja otsikossa on käytetty paljon tarkkoja tietoja, niin se saa lukijan enemmän huomioimaan ja luottamaan tekstiä;
- epätavallinen otsikko: yleensä sitä käytetään, jotta välttää lukijan pakkomiellelle vaikutelma.

Koska oppaan kohderyhmä ovat venäläiset, päätimme perehtyä, ei vain suomalaisiin kirjallisuuteen mutta myös venäläisiin lähteisiin. Venäläinen tekstittäjä Petr Panda suosittelee artikkelissansa yleistietoja tekstin kirjoittamiseen. Hän antoi seuraavia ohjeita:

1. Vältä monimutkaisia lauseita, jotka estävät tekstiin upottamista.
2. Älä käytä vaikeita termistöjä.
3. Ole tarkka tosiasioissa, luvuissa ja hinnoissa.
4. Vältä kilpailijoiden mustamaalaamista.
5. Yksi tekstilohko sisältää yhtä ideaa ja lauseet saatetaan loogisesti loppuun.
6. Älä unohda informatiivisia iskulauseita ja otsikoita. Ne eivät vain näytä hyvältä, mutta myös antavat lukijalle tietoja mistä on puhe.
7. Älä unohda ajoittain mainita tekstissä yrityksien, tuotteiden tai palvelujen nimiä. Se lisää huomattavasti brändin tunnettavuutta. (Panda 2014).

Myös Martirosova (2013) omassa opinnäytetyössään eritteli oppaan sisällön erityispiirteitä, jotka hänen mielestään ovat olennaisia osia ja pohjautuvat oppaan. Ensimmäinen osa on *hierarkkinen* materiaali. Kirjoittajan täytyy etsiä oikeat faktat ja esineet tekstiä varten, koska jopa yksityiskohtainen opas ei voi sisältää niitä kaikkea. Sen jälkeen täytyy asetella painotuksia valituissa aineistoissa niin, että lukija suoraan ymmärtää mihin kohtaan pitää kiinnittää huomiota ensi kädessä, että hänellä on oppaan yleiskuvaa. Toinen osa on *ideologisuus*, jonka pitäisi olla huomaamatonta, koska hieman kaunistelevien kertomuksien tavoitteena herättää lukijoissa kiinnostusta. Tämä tekniikka paremmin käytetään kertomuksissa lomakeskuksista, hotelleista, ravintoloista, baareista ja muista yrityksistä niiden markkinoinnissa.

Kolmas osa on *dialogisuus*. Opas ei ole pelkästään kirja, joka esittää tietoja kohteesta, vaan tavallaan erikoinen keskustelutoveri, jopa matkaseuralainen, joka näyttää suuntaa. 1800-luvun julkaisijat jättivät tahallaan tyhjiä sivuja muistiinpanoja varten, että se herättää lukijan vuoropuheluun. Tällä tavalla matkailija voi tuntea itsensä ei vain lukijan roolissa, mutta myös keskustelijana. Oppaan teksti voi imitoida yhteismatkaa ja kuvauksessa imitoidaan oppaan suullista puhetta. Tätä tapaa käytetään lukijan houkuttelemista varten ja hänen huomionsa kiinnittämiseen.

Oman tekstin toteuttaminen

Tarvittavien aineistojen keräämisen ja olemassa olevien oppaiden analysoinnin jälkeen aloitimme oman oppaan tekstin kirjoittamisen. Ensin Fantin ehdotuksien pohjalla päätimme laatia oppaan sisällön, että meille oli helpompi rakentaa ja kirjoittaa oppaan teksti. Oppaan rakenne koostuu muun muassa yleistiedoista SaimaaHoliday Oravista ja sen palveluista, kalaretkien ohjelmista, hyödyllisistä tiedoista paikallisista kalalajeista ja kalastusneuvoista, Oravin alueen kalastusseurasta, luvista, yhteystiedoista, lyhyesti kalastussanastosta ja eettisistä kalastussäännöistä. Lisäksi meidän suunnittelusamme on laittaa sisällön sivunumerointi, jotta asiakkaan on helpompi silmäillä kalastusoppaan sisältöä ja halutessaan siirtyä tiettyyn kohtaan sivunumeron perusteella.

Sen jälkeen aloitimme perustekstin kirjoittamista. Teksti on tarkoitettu ensisijaisesti aloittelijoille kalastusharrastajille ja ihmisille, joilla ei ollut kalastuskokemusta Suomen järvillä, siksi oppaassa käytimme yleiskieltä ja yksinkertaisia termejä ilman hienoja ja monimutkaisia sanoja ja lauserakenteita. Kalastusoppaassa sisällysluettelon jälkeen on esitetty yleistietoja toimeksiantajasta ja sen palveluista, jotta perehdyttää lukija yritykseen ja alueeseen. Sen jälkeen on esitetty tietoja kalastusmahdollisuuksista Oravin lomakeskuksessa. Näin asiakkailla on suoraan näkyvissä tarjoavia kalastusretkiä, joista he voivat valita sopivamman vaihtoehdon tietoteknisistä taidoista riippumatta.

Seuraavaksi kerroimme paikallisista kalalajeista ja niiden pyyntineuvoista. Sen avulla oppaasta tulee hyödyllinen ja kiinnostava sekä taitaville että aloittaville kalastusharrastajille. Koska Suomessa kalastuslait ja periaatteet eroavat venäläisistä, lisäsimme oppaaseemme tietoja Suomen kalastuslupajärjestelmästä, kalojen alamitoista ja rauhoitusajoista sekä hyödyllisiä yhteystietoja ja numeroja hätätilanteissa. Myös laadimme pienen kalastussanaston ja eettisiä sääntöjä Suomen harrastuskalastuksessa, jotta myös venäläiset asiakkaat noudattavat kestävä kalastuksen periaatteita.

Perustekstin kirjoittamisen jälkeen, luimme ja poistimme tekstin virheitä sisällöstä, rakenteesta, kielestä ja tyylistä. Koska opas on venäjänkielinen ja meidän äidinkielemme on venäjä, siksi emme törmänneet kirjoituksen ja tarkastelun vaikeuksiin. Luonnosteluvaiheen jälkeen Alasillan (2000, 48) ja Hirsjärven ym. (2010, 49) mukaan on tärkeä saada palautetta tekstistä muilta, varsinkin ohjaajalta tai opiskelijalta. Näin annoimme opasta tarkasteluun toimeksiantajan venäläisille työntekijöille ja venäläiselle ohjaajalle MAMKista Natalia Kushchevalle.

Ohjaajalta saimme hyviä kommentteja työn kokonaisuudesta eli tekstin oikeinkirjoituksesta, lauseiden rakenteista, tietojen esiintymisestä ja niiden merkityksestä. Hän myös sanoi, että tekstiä on helppo lukea ja käytetyt värit ovat sopivia, mutta myös antoi hyödyllisiä huomautuksia korjausta varten. Esimerkiksi hän ehdotti korvata nimiölehdellä sanaa ”avustaja” ”oppaaksi”, korjata johdantolauseita kappaleessa Saimaan norpasta tekstin loogista selostusta varten sekä siirtää tekstin osia paikasta toiseen. SaimaaHoliday Oravin myyntipäällikkö ja myyntipalvelun työntekijä ovat tarkistaneet oppaan luonnoksen. He ovat myös venäläisiä ja he voivat paremmin arvioida työtä sekä kohde-ryhmän että toimeksiantajan näkökulmasta kuin toimeksiantajan suomalaistyöntekijät. Heidän mielestään, taittomme on hyvin omaperäinen, joskin kuvat hiukan epäselviä, mutta oppaan kokonaisuus tuntuu toimivalta. He korjasivat pieniä oikeinkirjoitusvirheitä, muutamien kalastuskäsitteiden käännöksiä ja lauseiden rakenteita.

6.2 Oppaan visuaalinen suunnittelu ja toteutus

Oppaan laatimisessa on tärkeä myös kiinnittää huomiota ulkoasun tekemiseen. Pesosen (2007, 6-9) kirjan mukaan taitto herättää kiinnostusta, motivoi, innostaa ja kertoo mikä on tärkeää ja mitä ei. Taittaminen auttaa eriyttämään muista julkaisuista ja viestii monin tavoin lähettäjästään ja myös vastaanottajastaan. Se opastaa lukijaa oikeaan suuntaan ja auttaa ymmärtämään viestin sisältöä. Kirjoittajan täytyy muistaa, että muoto palvelee sisältöä. Visuaalinen suunnittelu antaa julkaisun viestille tarvittavia ilmeitä, eleitä, äänensävyjä ja painotuksia. Teoksen ulkoasu on ei -sanallista viestintää, joka tekee näkyvämmän näkyväksi ja antaa viestille äänen ja luonteen. Sen avulla lukija varmasti ymmärtää viestin. Visuaalisessa suunnittelussa on tärkeä vastata seuraaviin kysymyksiin:

- **Kuka on viestin lähettäjä?**

Nykypäivänä enemmistöllä yrityksillä on oma visuaalinen linjansa. Käytännössä se on ammattigraafikon, suunnittelu- tai mainostoimiston konkreettiselle yritykselle tekemä suunnitelma, jota se käyttää kaikessa viestinnässään. Se muodostuu typografiasta, tunnusväleistä, tunnuksista, symboleista ja muista eri välineistä. Sen tehtävänsä on luoda yrityksille tai yhteisölle näkyvä persoonallisuus sekä erottaa se muista vastaavista yrityksistä. Lisäksi se auttaa ihmisiä tunnistamaan ja muistamaan yrityksen imagoa. (Pesonen 2005, 6.)

- **Kenelle julkaisu on tarkoitettu? Millaisista ihmisistä kohderyhmä koostuu?**

Kun kohderyhmä on rajoitettu ja suppea, sitä helpompi on valita viestinnän suunta. Suunnisteluissa apuna voivat olla monenlaiset taustatiedot esimerkiksi markkinatutkimukset ja lukijapalautteet. Kirjoittajan kannattaa tutkia muita julkaisuja, jotka ovat tarkoitettu samalle kohderyhmälle. (Pesonen 2007, 2-4.)

- **Mikä on julkaisun tarkoitus? Millaista toimintaa vastaanottajalta toivotaan?**

On hyvä määrittää julkaisun perusviesti eli sen tarkoitus. On turhaa yrittää koota kaikkea tietoa yhteen kappaleeseen, koska on paljon tehokkaampaa antaa tilaa yhdelle viestille.

- **Miten? Minkälaisia välineitä käytetään toteuttamista varten?**

Budjetti on yhtä tärkeä koska se rajaa julkaisun ulkoasun tekemistä.

- **Milloin?**

On hyvä myös määrittellä työskentelyaikataulu ja julkaisuajankohdat. Sitten kun kaikkiin kysymyksiin on saatu vastauksia, täytyy miettiä julkaisun formaattia, asettelumallia, typografiaa, kuvitusta ja väritystä. (Pesonen 2007, 2-4.)

Vielä katsoimme venäläisen kirjapainotoimiston ”MoscowBrand” neuvoja. Heidän artikkelissaan on esitetty peruseriaatteita ja strategioita esitteen ulkoasun suunnittelussa:

- Ensin täytyy määrittää esitteen koko ja paperityyppi.
- Täytyy nosta esille lukijan etu ja motivoida häntä, koska ensisijaisesti monet lukijat lukevat vain otsikoita, alaotsikoita ja kuvatekstejä.
- Kannattaa käyttää korkealaatuisia kuvia tuotteiden ja palveluiden mainontaa varten, koska kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa.
- Jokaisen sivun kaikkien otsikoiden pitää kannustaa lukijaa huomioimaan ja jatkamaan esitteiden lukemista.
- Pitää katsoa vastaavia esitteitä muissa yrityksissä.
- Jättää välilyöntejä oman esitteen muotoilussa. Ahdas teksti on vaikea ja mielenkiinnoton lukemista varten.
- Kaikki kuvat ja mainokset eivät ole merkityksellisiä, jos ei käytä välilyöntejä teoksessa.

- Luo sellainen esite, joka on helppo lukea ja miellyttävän näköinen. Ainutlaatuisen muotoilu näyttää paljon paremmalta kuin vakiomallinen, se pysäyttää lukijan huomion.
- Esitteen ulkoasun pitää houkuttaa ja kiinnittää asiakkaiden huomiota. Vahvat visuaaliset tehosteet sivun keskellä auttavat saavuttamaan tämän (MoscowBrand 2015). Toisaalta pitää muistaa, että liiat tehosteet voivat viedä huomiota pois pääasiasta. Selkeys ja johdonmukaisuus ovat nimittäin hyvän ulkoasun ominaisuuksia. (Karhu 2005, 290.)

Visuaalisen osan toteutus

SaimaaHoliday Oravilla on oma visuaalinen linja, jota on käytetty jokaisessa lomakeskuksen esitteessä, mainoksessa ja nettisivuilla. Jotta visuaalinen linja on yhdenmukainen, lomakeskus Oravin piti laatia selkeä graafisen ohjeiston. Sen ohjeisto sisältää erilaisia graafisia palikoita, logoja, fontteja ja erikoistaustoja. Yritimme tehdä visuaalisen osan SaimaaHolidayn graafisten ohjeiston mukaisesti. Mutta kuten oppaita ja esiteitä tehdään mainostoimistoissa ja asiantuntijoiden kanssa, päätimme laatia oppaan ulkoasua ehdotuksena. Sillä tavalla helpotimme toimeksiantajan oppaan suunnittelua. Luonnoksessa käytimme sellaisia graafisia materiaaleja kuten logoa, liikemerkkiä ja kuvia. Halusimme myös oppaan luonnoksen ulkoasun olevan mahdollisimman kiinnostava ja houkutteleva.

Sovimme myös, että julkaisu jaetaan sähköisesti PDF-muodossa, koska se olisi huomattavasti ekologisempaa, nopeampaa, edullisempaa ja monikäyttöisempää, mutta jos he näkevät sen tarpeelliseksi voidaan tulevaisuudessa materiaalista taittaa myös painoversio. Oppaan toteuttamiseksi valitsimme tekstikäsittely ohjelman - Microsoft Word-2010, koska se on helpoin vaihtoehto ja tutuin ohjelma meille. Katsoimme netistä ohjausvideoita miten oppaan muotoilu toteutetaan Wordin kautta.

Kansilehden kuvaksi valitsimme Oravin kuvan kalastusretkestä, jossa on kuva virvelistä ja veneestä kalanpyynnin hetkellä. Kuvan taustalle sijoitimme oppaan otsikon ”Kalasta meidän kanssamme, kalasta itse!”, myös kirjoitimme alaotsikkoon oppaan tarkoituksen, joka on ”Taskukokoinen kalastusopas Oravin alueella”. Kansilehden vasempaan alakulmaan laitoimme Oravin lomakeskuksen logon ja tekstiä varten käytimme mustaa

väriä, joka on sopinut esitteen taustaan. Seuraavalla sivulla esitimme oppaan sisältöä, sen taustaksi valitsimme Oravin kuvaa Linnansaaren rannalta.

Oppaan fontiksi valitsimme Georgia, koska se on helppolukuinen ja soveltuu hyvin venäjän kielen ymmärtämiseen (Azbuka-reklamy 2015). Leipätekstin fontin pistekoko on 8 ja otsikoiden koko on 9-10 riippuen niiden tärkeydestä. Valitsimme juuri tämän koon, koska isommat kirjaimet eivät mahtuisi tekstipintaan ja pienemmät ovat vaikeammin luettavissa. Myös otsikot ovat lihavoitu ja kursivoitu, että erottaa niitä tekstistä. Teksti on tasattu kehyksen molempiin reunoihin ja rivivälitys on 1,15. Jaoin tekstiä niin, että esipuhe ja yleistiedot ovat yksipalstaisia ja muu teksti on tehty kaksipalstaisina, näin tekstin jäsentely onnistui helpoiten. Tärkeät, mielenkiintoiset ja ylimääräiset tiedot on laitettu tietolaatikkoihin ja taulukkoihin, jotta erottaa niitä päätekstistä ja enemmän kiinnittää lukijan huomiota nimenomaan näihin tietoihin. Lisäksi käytimme lomakeskuksen kuvia, että teksti olisi mielenkiintoisempi ja tiedonanto olisi havainnollisempi.

7 POHDINTA

SaimaaHoliday Oravi on lomakeskus Saimaalla, jolla on paljon venäläisiä asiakkaita. He käyvät usein opastetuilla kalastusretkillä, koska kalastus on suosituimpia harrastuksia, mutta tarvittavia kalastustietoja kuten kalastusmaksuja tai kalastusvälineiden vuokrausmahdollisuuksia ei ole riittävästi. Kun kuulimme tästä ongelmasta myös oppitunneilla ja työharjoittelussa, päätimme kerätä perustietoja kalastuksesta yhteen opaskirjaan. Näin saimme idean opinnäytetyöstämme, jonka tarkoituksena oli luoda venäjänkielinen kalastusopas SaimaaHoliday Oraville.

Toiminnallisen opinnäytetyön lähestymistapana olimme käyttäneet aineistonkeruuta ja laadullisen tutkimuksen menetelmää – haastattelua. Toimintatapana oli löytää hyödyllisiä aineistoja, perehdyttää niiden sisältöön ja verrata saatuja tietoja, jotta esitetyt tiedot ovat totuuden mukaisia ja ne noudattavat sekä eettisiä että luotettavia periaatteita. Opinnäytetyötä varten keräsimme meidän näkemyksemme mukaan kaiken tarpeellisen aiheeseen liittyvän aineiston, koska niiden avulla vastasimme kaikkiin työn alussa esiintyviin kysymyksiin.

Opinnäytetyön teorian osuudessa esitimme tietoja luontomatkailusta, SaimaaHoliday-ketjusta ja venäläisien matkailijoiden profiilista sekä heidän harrastuksista Suomessa. Tämän osan kirjoittamisen aikana törmäsimme lähteiden paljouteen ja niiden tutustumisessa meni paljon aikaa. Taas kun empiirisessä osassa valittujen teemojen lähteitä oli joskus vaikea löytää ja pelkästään niiden etsimiseen oli kulutettu paljon aikaa. Sen lisäksi oli vaikeaa löytää venäläisten neuvoja oppaan tekemisessä ja myös tarpeellisia aineistoja venäläisistä luonteenpiirteistä ja ajankohtaisista tarpeista.

Ensiksi suunnittelimme oppaan pääteemat ja luetteloidimme niiden pohjalla sisältöä. Se auttoi meitä hahmottelemaan aiheita ja aloittamaan tekstin kirjoittamisen. Tekstiä varten käytimme tietoja, jotka olivat koottu opinnäytetyön teoriaosaan. Esimerkkinä kohderyhmän ominaisuuksien ja tarpeiden määrittely auttoi meitä päättämään mitä asioita ja missä järjestyksessä niiden pitää olla. Lähteinä käytimme haastatteluja, joiden perusteella kirjoitimme tietoja kalastusretkeistä, -luvista, -sesongeista, -välineiden vuokraamisesta ja kalalajeista. Näin tuotoksessamme pyrimme tietojen oikeellisuuteen ja luotettavuuteen. Toimeksiantaja korosti, että oppaassa käytetyt tietolaatikat ja taulukot erittelevät tärkeitä ja arvokkaita tietoja tekstistä hyvin. Oppaan lopullinen versio osoittautui laajemmaksi kuin suunnittelimme, mutta sittenkin siihen kuuluu tarvittavia ja kiinnostavia asioita asiakkaille.

Tuotteen visuaalisen ilmeen toteutimme itsenäisesti ja sen pohjalla olivat toimeksiantajan esitteet, mainoslehtiset ja nettisivu. Meidän mielestämme oppaan ulkoasu onnistui hyvin siinä mielessä, että kaikki käytetyt kuvat, fontit, taustat ja tietolaatikat ovat asianmukaisia ja luovat hyvin teoksen kokonaisuutta. Siksi toivomme että niiden avulla lukija kiinnostuu tutustumaan oppaaseen tarkemmin. Jotta tehdä oppaasta toimiva ja asiakkaille kiinnostava, me tutkimme sekä suomalaisia että venäläisiä vastaavia olemassa olevia kalastusoppaita, -esitteitä ja -lehtiä. Ulkoasun tekeminen eteni ilman isoja teknisiä ongelmia, vaikka joskus meidän piti käyttää nettiopetusvideoita ohjausta varten.

Oppaan laatimisen prosessi sujui mielestämme hyvin, vaikka pitkästi ja vaativasti, sen luomisen aikana oli otettu huomioon suurin osa oppaan laatimisen ohjeista. Luulemme, että kalastusoppaamme noudattaa sekä kohderyhmän tarpeita että hyvän oppaan kritee-

reitä, koska se on yksinkertainen, selkeä, käytännöllinen ja painottaa hyvin kalastusharrastukseen. Myös toimeksiantajalta saimme hyvää palautetta tuotteestamme, että se on toimiva ja käyttökelpoinen, erityisesti hän kiinnitti huomiota, että oppaassa on esitetty tietoja lupajärjestelmästä ja maksutavoista, joiden kanssa asiakkailta oli ymmärtämisen vaikeuksia. Opasta voidaan käyttää venäläisten asiakkaiden perehdyttämiseen kalastukseen Suomessa, ja myös lomakeskuksen palvelutarjonnan parantamiseen. Sen lisäksi me luovutimme oppaan toimeksiantajalle muokattavissa olevassa muodossa, koska kalastuslupajärjestelmien säännöt sekä toimeksiantajan palvelut ja hinnat voivat muuttua. Näin opas voidaan päivittää helposti ja tietojen ajankohtaisuus säilytetään.

Opinnäytetyön tekeminen oli mielestämme hyvä, kiinnostava ja hyödyllinen sekä tulevaisuuden työmaailmassamme, että suomen kielen taidon parantamisessa. Koska tutkimme paljon matkailualan ja muuta ammatti- ja tietokirjallisuutta, sen avulla saimme arvokkaita tietoja ja työprosessista korvaamatonta kokemusta. Olemme tyytyväisiä oppaan malliin ja tällaisen opinnäytetyön tekemiseen ja lopulliset tuotokset ylittivät odotuksemme, vaikka emme noudattaneet suunniteltua aikataulua. Kokonaisuudessaan raportoinnin ja produktion osat onnistuivat hyvin ja antoivat hyödyllistä kokemusta oppaan laatimisessa ja tieteellisessä työssä.

Tietysti opinnäytetyön aikana teimme virheitä, törmäsimme ongelmiin kuten kielellisiin sekä käytännöllisiin, mutta mielestämme lopputulos on selkeä, toimiva ja täyttää kaikki vaatimukset. Haasteet olivat esimerkiksi opinnäytetyön lähestymistavan valinta, koska sen muotoja on paljon ja toiminnallinen opinnäytetyö käytetään menetelmänä harvemmin. Meidän tapauksessa kulutimme vuoden, jonka aikana ensiksi valitsimme kehittämistutkimuksen, mutta aiheeseen ja kirjallisuuteen perehtymisen aikana löysimme sopivamman opinnäytetyön toteutustavan.

Myös meillä on ehdotukset jatkotyötä varten. Esimerkiksi SaimaaHoliday Oravi voi tutkia asiakastyytyväisyyttä syvemmin ja saada venäläisten asiakkaiden mielipiteitä ja ehdotuksia oppaan sisällöstä. Samalla toimeksiantaja mainostoimistojen yhteistyössä voivat tehdä painatettua versiota, jotta opas on saatavilla myös lomakeskuksen esitelineeltä. Lisäksi työssämme käytimme enemmän tilastotiedot vuosien 2013-2014 eli en-

nen talouskriisiä, siksi luulemme jatkotutkimuksessa voidaan tutkia miten kriisi vaikuttaa venäläisten matkailijoiden matkamotiiveihin, ostovoimaan sekä tarpeisiin. Minkälaisia matkailuaktiviteettejä ja –palveluita ovat kysynnässä venäläisien kesken.

LÄHTEET

- Aaltola, Juhani & Valli, Raine 2010. Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Alasilta, Anja 2000. Näin kirjoitat tehokkaasti. Viestintäopas työelämän kirjoittajalle. Helsinki: Tammer-Paino.
- Ala-Karvia, Jasmina 2013. Matkailupalvelun tuotteistaminen tietylle kohderyhmälle. Venäläiset matkailijat Suomessa. PDF-dokumentti. <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/90669/417237.pdf?sequence=2>. Päivitetty 3.6.2013. Luettu 26.3.2015.
- Ala-Lipasti, Juha 2010. Outdoors Finland Kesäaktiiviteettitarjonnan matkanjärjestäjätutkimus. Matkailun edistämiskeskus. PDF-dokumentti. http://www.visitfinland.fi/wp-content/uploads/2013/04/2011-OF-Matkanj%C3%A4rjest%C3%A4j%C3%A4tutkimus-2010_esitys.pdf?dl. Päivitetty 2.3.2011. Luettu 20.3.2015.
- Azbyka reklamy 2015. Verstka bukleta/broshuri: vibor shrifta. WWW-dokumentti. <http://abc-reklama.ru/articles/verstka-bukleta-broshyury-vybor-shrifta/>. Ei päivitystietoa. Luettu 18.9.2015.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2015. Saimaan lohikalojen kestävä kalastus. Saalispäiväkirja. WWW-dokumentti. <http://www.jarvilohi.fi/fi/kalastus/saalispaiva-kirja/>. Ei päivitystietoja. Luettu 9.4.2015.
- ISO 14001- Ympäristöjärjestelmä. 2014. Energiäteollisuus. WWW-dokumentti. <http://energia.fi/energia-ja-ymparisto/ymparisto-ja-kestava-kehitys/ymparistoasioiden-hallinta/iso-14001>. Päivitetty 14.9.2014. Luettu 28.10.2014.
- Fant, Marie Louise 2014. Haastattelu 28.10.2014. Pällikkö. SaimaaHoliday Oravi.
- Fedorov, Valery 2010. Moskovsky Komsomolets. Letniy otdykh " otdykhayet ". WWW-dokumentti. <http://www.mk.ru/economics/article/2010/06/20/510993-letniy-otdyih-otdyihaet.html>. Päivitetty 20.6.2010. Luettu 20.3.2015.
- FishinginFinland 2015a. Ahven-raitapaitanen Suomen kansalliskala. WWW-dokumentti. <http://www.fishinginfinland.fi/ahven>. Ei päivitystietoa. Luettu 8.4.2015.
- FishinginFinland 2015b. Hauki - rantavesien railakas krokotiili. WWW-dokumentti. <http://www.fishinginfinland.fi/hauki>. Ei päivitystietoa. Luettu 8.4.2015.
- FishinginFinland 2015c. Kuha - mystinen hämärän saalistaja <http://www.fishinginfinland.fi/kuha>. Ei päivitystietoa. Luettu 8.4.2015.
- FishinginFinland 2015d. Made - viileiden vesien pohjakala. WWW-dokumentti. <http://www.fishinginfinland.fi/made>. Ei päivitystietoa. Luettu 8.4.2015.

Jussila, Raimo, Ojanen, Eero, Tuominen, Taija 2006. Tieto kirjaksi. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.

Itä-Suomen kalatalousryhmät 2010. Venäläisten ja Balttien mieltymykset ja tarpeet suomen kalastusmatkailupalvelulta. PDF-dokumentti. <http://www.kuhamaa.fi/kansainvalisestikalavesilla/Venalaisten%20ja%20Balttien%20toiveet%20Haaga-Perho.pdf>. Päivitetty 13.1.2010. Luettu 6.4.2015.

Hakkarainen, Minna, Järviluoma, Jari & Muje, Petri 2014. Venäläinen matkailija Itä-Suomessa. Katsaus matkailun kehitykseen ja poimintoja nousevista trendeistä. PDF-dokumentti. https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/85634/BOSS_Matkailu_091214.pdf?sequence=1. Päivitetty 18.12.2014. Luettu 23.3.2015.

Harju-Autti, Anneli 2013. Majoitustoiminta. Työ- ja elinkeinoministeriö & Elinkeino- ja ympäristökeskus. PDF-dokumentti. http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/2122/Majoitustoiminta_joulukuu_2012.pdf. Päivitetty 11.12.2012. Luettu 3.4.2015.

Hemmi, Jorma 2005a. Matkailu, ympäristö, luonto. Osa 1. Jyväskylä: Gummerus.

Hemmi, Jorma 2005b. Matkailu, ympäristö, luonto. Osa 2. Jyväskylä: Gummerus.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara Paula 2010. Tutki ja kirjoittaa. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Hokkanen, Joonas 2015. Haastattelu 21.1.2015. Kalaopas. SaimaaHoliday Oravi.

Hollo, Erkki J. 2004b. Ympäristöoikeuden perusteet. Helsinki: Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta.

Järviluoma, Jari 2006. Turistin luonto: tutkimus luonnon merkityksestä matkailun vetovoimatekijänä neljässä Lapin matkailukeskuksessa. Rovaniemi: Lapin yliopisto.

Kalaan Suomeen 2013. Kalatalouden Keskusliitto. WWW-dokumentti. http://www.ahven.net/v2_tiedostot/57.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 5.2.2014.

Kala-Kassun kotisivut 2010. Kalat, äyriäiset ja nilviäiset. WWW-dokumentti. http://tiko.haaga-helia.fi/verkkomultimedia/Mustakallio_s2009/info.html. Ei päivitystietoja. Luettu 9.4.2015.

Kalatalouden keskusliitto 2014. Kalaan Suomeen, 4. panos. PDF-dokumentti. http://www.ahven.net/v2_tiedostot/57.pdf. Päivitetty 7.3.2014. Luettu 2.4.2015.

Kananen, Jorma 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Karhu, Matti, Salo-Lee, Liisa, Sipilä, Jorma, Selänne, Mervi, Söderlund, Taina, Uimonen, Taina & Yli-Kokko, Päivi 2005. Asiatuntija viestii. Ajatuksesta vaikutukseen. Helsinki: Inforviestintä Oy.

Kauppila, Pekka, Karjalainen, Timo P., Harju, Kai & Arvio, Anni 2011. Kalastusmatkailun aluetaloudelliset vaikutukset: esimerkkinä Iijoen valuma-alueen kunnat. Riista ja kalatalous. Tutkimuksia ja selvityksiä. PDF-dokumentti. http://www.rktl.fi/www/uploads/pdf/uudet%20julkaisut/tutkimuksia_ja_selvityksia_12_2011.pdf. Päivitetty 15.11.2011. Luettu 12.2.2015.

Kosonen, Ritva 2012. Saimaan amk. Suomalaisen ja venäläisen kulttuurin erot (GLOBE). PDF-dokumentti. http://www.saimia.fi/kehittamispaivat/docs/Suomalaisen_ja_venalaisen_kulttuurin_erot_Kosonen_Ritva.pdf. Päivitetty 21.11.2012. Luettu 27.3.2015.

Laatutonni 2014. Laatutonni. WWW-dokumentti. <http://www.laatutonni.fi/laatutonni>. Ei päivitystietoja. Luettu 29.10.2014.

Lehtonen, Hannu & Samanen, Kai 2011. Vapaa-ajankalastuksen eettiset säännöt. PDF-dokumentti. <http://www.vapaa-ajankalastaja.fi/files/Tiedostot/Vapaaajankalastukseneettisetsaannot.pdf>. Päivitetty 16.9.2011. Luettu 14.4.2015.

Lumme, Riitta, Leinonen, Rauni, Leino, Mia, Falenius, Mia & Sundqvist, Leena 2006. Monimuotoinen / toiminnallinen oppinäytetyö. WWW-dokumentti. <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojak-sot/030906/1113558655385/1154602577913/1154670359399/1154756862024.html>. Päivitetty 5.8.2006. Luettu 20.04.2015.

Luontomatkailu 2010. Luonnon.fi. WWW-dokumentti. http://luonnon.fi/wordpress/?page_id=1939. Ei päivitystietoja. Luettu 18.3.2015.

MMM (Maa- ja metsätalousministeriö) 2008. Kalastusmatkailun kehittämisen valtakunnallinen toimenpideohjelma 2008–2013. PDF-dokumentti. <http://www.mmm.fi/attachments/mmm/julkaisut/kronjulkaisusarja/5vUWwHqbn/Kalastusmatkailunkehitys.pdf>. 26.2.2008. Luettu 10.2.2014.

MMM (Maa- ja metsätalousministeriö) 2014. Alamitat ja rauhoitusajat. WWW-dokumentti. http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/kalastus_riista_porot/vapaa_ajankalastus/kalastuskieltoalueet/alamitat_rauhoitusajat.html. Päivitetty 15.7.2014. Luettu 15.1.2015.

MMM (Maa- ja metsätalousministeriö) 2015a. Kalastajan ABC-tärkeimmät termit selityksineen. WWW-dokumentti. http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/kalastus_riista_porot/vapaa_ajankalastus/kalastajan_abc.html. Ei päivitystietoja. Luettu 15.1.2015.

MMM (Maa- ja metsätalousministeriö) 2015b. Kalastuslain kokonaisuudistus. WWW-dokumentti. http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/kalastus_riista_porot/vapaa_ajankalastus/kalastuslainkokonaisuudistus.html. Ei päivitystietoja. Luettu 15.1.2015.

Malankin, Minna 2012. Venäläiset matkailun asiakkaana. Mikkelin ammattikorkeakoulun tutkimukset ja raportit.

Metsähallitus 2012a. Viehelupa. WWW-dokumentti. <http://www.eraluvat.fi/kalastus/kalastusmaksut-ja-luvat-2/viehelupa.html>. Ei päivitystietoja. Luettu 6.4.2015.

Metsähallitus 2012b. Virkistyskohdelupa. WWW-dokumentti. <http://www.eraluvat.fi/kalastus/kalastusmaksut-ja-luvat-2/virkistyskohdelupa.html>. Ei päivitystietoja. Luettu 6.4.2015.

Metsähallitus 2013. Suomen luonto kiinnostaa pääkaupunkiseudulle tulevia matkailijoita. WWW-dokumentti. <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/ajankohtaista/Tiedotteet2013/Sivut/Suomenluontokiinnostaamatkailijoita.aspx>. Päivitetty 17.1.2013. Luettu 20.3.2015.

Metsähallitus 2014. Kalastusluvat valtion vesille Metsähallitukselta. WWW-dokumentti. <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/luvat/kalastusluvat/sivut/default.aspx>. Päivitetty 27.9.2014. Luettu 3.4.2015.

Metsähallitus 2015a. Kestävän luontomatkailun periaatteet luonnonsuojelualueilla. WWW-dokumentti. <http://www.metsa.fi/kestava-luontomatkailu>. Päivitetty 6.2.2015. Luettu 20.3.2015.

Metsähallitus 2015b. Koloveden kansallispuisto. WWW-dokumentti. <http://www.luontoon.fi/kolovesi>. Ei päivitystietoa. Luettu 28.4.2015.

Metsähallitus 2015b. Linnansaaren kansallispuisto. WWW-dokumentti. <http://www.luontoon.fi/linnansaari>. Ei päivitystietoa. Luettu 28.4.2015.

MoscowBrand 2015. Effektivny dizain broshur. WWW-dokumentti. http://www.moscowbrand.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=502&Itemid=450. Päivitetty 10.4.2015. Luettu 1.9.2015.

Myllylä, Markku 2008. Venäläisen kalastusmatkailijan profiilista. Suomenkalastuslehti 5/2008.

Myllylä, Markku & Laamanen, Mika 2005. Tuotteistettu kalastusmatkailu. Helsinki: Kalatalouden keskusliitto.

Naumkin, Aleksandr 2014. Informacionny portal fonda "Russky mir". Simvol russkoy kultury. WWW-dokumentti. <http://russkiymir.ru/fund/projects/1150th/roboty/esse/116894>. Ei päivitystietoja. Luettu 26.3.2015.

Nivala-seura 2008. Kulttuuri ja matkailu maaseudun voimavarana. WWW-dokumentti. http://www.nivalaseura.fi/kulttuuri_ja_matkailu_maas/. Ei päivitystietoja. Luettu 30.3.2015.

Ojasalo, Katri, Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Panda, Petr 2014. Panda-kopiraiting.Pravila napisaniya tekstov dlya reklamnyh broshur i bukletov. WWW-dokumentti. <http://textis.ru/teksty-dlya-broshyur-i-bukletov/>. Päivitetty 10.2014. Luettu 1.9.2015.

Pesonen, Soili & Tarvainen, Juha 2003. Julkaisun tekeminen. Jyväskylä: Docendo Finland Oy

Ruohola, Jani 2014. Vuoksen vesistön järvilohen alkuperä ja nykytila. PDF-dokumentti <http://saimaanlohikalayhdistys.fi/artikkelit/Jarvilohiartikkeli.pdf>. Päivitetty 11.4.2014. Luettu 10.4.2015.

Räsänen, Katri & Suni, Mira 2013. Venäläisten vapaa-ajan matkailijoiden palveluodotukset – MeriTeijo Ski & Action. WWW-dokumentti. <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/61093/Rasanen%20Suni%20Venalais-ten%20vapaa-ajan%20matkailijoiden%20palveluodotukset.pdf?sequence=1>. Päivitetty 29.5.2013. Luettu 24.11.2013.

Saarinen, Jarkko 2005. Luontomatkailun kehittäminen ja tutkimus Suomessa. Metlan työraportteja 20. PDF-dokumentti. <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2005/mwp020-14.pdf>. Päivitetty 13.12.2005. Luettu 22.1.2015.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Mitä laadullinen tutkimus on: lyhyt oppimäärä. WWW-dokumentti. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html. Ei päivitystietoja. Luettu 10.3.2015.

SaimaaHoliday 2013. Ympäristöohjelma. PDF-dokumentti. Ei päivitystietoa. Luettu 2.11.2014.

SaimaaHoliday Oravi 2015. Oravi lomakeskus. WWW-dokumentti. <http://www.saimaaholiday.net/oravi/index.php?page=kalastus&hl=fi>. Ei päivitystietoja. Luettu 13.4.2015.

Sarkkinen, Silja 2006. Ympäristövastuu työpaikalla. Säästä luontoa ja rahaa. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Suomen Vapaa-ajankalastajien keskusjärjestö 2014. Matkailijat Kalassa – luvat kunnossa. PDF-dokumentti. http://www.vapaa-ajankalastaja.fi/files/Tiedostot/Matkailu-eseite_netti_21.05.2014_1.pdf. Päivitetty 21.5.2014. Luettu 3.4.2015.

TAK (Tutkimus- ja Analysointikeskus) 2013. Venäläisten matkailu- yhteenveto matkailututkimuksista. PDF-dokumentti. <http://www.kinno.fi/sites/default/files/Ven%C3%A4l%C3%A4isten%20matkailu%20Kaakkois-Suomeen%20%202025%20-%20luonnos.pdf>. Päivitetty 30.4.2013. Luettu 20.3.2015.

Textler 2014. Tekst dlya broshury, bukleta, listovki. WWW-dokumentti. <http://www.textler-studio.com/uslugi/printing>. Päivitetty 2.5.2014. Luettu 8,9,2015.

Toivonen, Anna-Liisa 2008. Kalastusmatkailu numeroina. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. PDF - dokumentti. http://www.rktl.fi/www/uploads/pdf/uudet%20julkaisut/selvityksia_13_2008.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 10.2.2014.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2010. EDEN-kilpailun viisi finalistia valittu. WWW-dokumentti. https://www.tem.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedotearkisto/vuosi_2010/eden-kilpailun_viisi_finalistia_valittu.98930.news. Päivitetty 29.4.2010. Luettu 20.3.2015.

Vaaksala, Niina 2010. Case: SaimaaHoliday. PDF-dokumentti. <http://www.seamk.fi/matko/KVseminaari/Niina%20Vaaksala%20SaimaaHolidayKVseminaari%20Lapua.pdf>. Päivitetty 5.10.2010. Luettu 12.2.2015.

Vilkka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen oppinäytetyö. Helsinki: Tammi.

Visit Finland 2013. Venäläisen matkailijan profiilit ja palvelupolut. Osaamiskeskusohjelma. PDF-dokumentti. http://www.visitfinland.fi/wp-content/uploads/2014/01/OSKE_Ven%C3%A4l%C3%A4isen-matkailijan-profiilit-ja-palvelupolut.pdf?dl. Päivitetty 11.2.2013. Luettu 12.2.2015.

Visit Finland 2015. Kuulumisia Venäjältä. Suomi edelleen venäläisten suurin ulkomaanmatkakohde. WWW-dokumentti. <http://www.visitfinland.fi/tietoa-kohde-ista/venaja/>. Päivitetty 6.3.2015. Luettu 20.3.2015.

Vlasova, Tamara, Sharukhin, Anatolii, Danilova, Marina 2007. Professionalnoe obuchenie v sfere turizma. Moskva: Akademia.

Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu 2013. Ympäristöjärjestelmät ja johtaminen. WWW-dokumentti. http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutus_ja_tuotanto/Ymparistojarjestelmat_ja_johtaminen. Päivitetty 16.2.2015. Luettu 22.1.2015.

Haastattelurunko toimeksiantajan edustajalle:

1. SaimaaHoliday Oravi ja sen toiminta
  - Ketjun perusjäsenet ja niiden palveluita
  - Oravin pääkohderyhmät ja ominaisuuksia heidän toiminnassa

2. Kalastus
  - Kalastusluvut
  - Kalastusvälineiden vuokraaminen

3. Venäläiset matkailijat Suomessa
  - Venäläiset matkailijat SaimaaHoliday Oravi lomakeskuksessa
  - Venäläisten matkailijoiden tarpeet ja toiveet
  - Heidän matkan tarkoitus

Haastattelurunko kalaoppaalle:

1. Kalastus
  - Kalaiset paikat Oravin alueella ja niiden ominaisuudet
  - Kalalajit ja sesongit
  - Perinteisiä suomalaisia neuvoja kalastamisessa

2. Venäläiset matkailijat Suomessa
  - Venäläisien matkailijoiden kesken suosituin kalastustyyppi
  - Yhtäläisyyksiä ja eroja matkailukalastajan ja kalastusmatkailijan palveluissa
  - Opastus kalaretkillä ja venäläisen turistin mukanaolo kalastuksessa
  - Lupien saaminen ja niiden kansanvälisiä ostokanavia

Kysely Saimaa Holiday Oravin lomakeskuksen ohjelmapalveluista

Olemme Mikkelin Ammattikorkeakoulun kolmannen vuoden opiskelijat ja teemme tutkimusta Saimaa Holiday Oravin lomakeskuksen ohjelmapalveluista ja niiden kehittämistä. Sinun mielipiteesi on alueen kehityksen kannalta tärkeää ja olisimme erittäin kiitollisia, jos vastaisitte alla oleviin kysymyksiin. Ystävällisin terveisin, Kristina Venglyuk ja Maria Fedotyeva.

Sukupuoli

- Mies
 Nainen

Ikä

- 18 -24
 25 – 36
 37 – 49
 50 –

Kenen kanssa matkustatte?

- Yksin
 Perheen kanssa
 Ystävän kanssa

Oletteko ensimmäistä kertaa Oravilla?

- Kyllä
 En
 Monetta kertaa_____?

Mistä saitte tietoa Oravin Lomakeskuksesta ja sen ohjelmapalveluista?

- Internetistä
 Sosiaalisesta mediasta
 Paikallislehdestä
 Kaverilta
 Jostain muualta, mistä?_____.

Ympyröi se vaihtoehto, joka parhaiten vastaa mielipidettäsi tai kokemustasi.

Mikä seuraavista herättää teissä kiinnostusta? 1 = Ei kiinnostaa lainkaan, 5 = Kiinnostaa paljon.

Kalastus	1	2	3	4	5
Melontaretki	1	2	3	4	5
Risteilyt	1	2	3	4	5
Safarit ja Norpparetket	1	2	3	4	5
Välinevuokraus	1	2	3	4	5
Majoitus	1	2	3	4	5

Miten arvioisitte näiden palvelujen laatua?

- Erinomainen
- Hyvä
- Tyydyttävä
- Huono, miksi?

Minkälaisen palvelun haluaisitte nähdä meidän lomakeskuksessa?

Saitteko riittävästi tietoja meidän palveluista, hotellista, alueesta?

- On
- Ei, mitä, teidän mielestänne, pitää lisätä?

Miten piditte koko oleskelu Oravissa?

- Erittäin paljon
- Paljon
- Ei kovin
- Ei lainkaan, miksi?

Teidän kommentit, ehdotukset ja pyynnöt

KIITOS VASTAUKSESTANNE! TERVETULOA UUELLEEN!!! ☺ ☺ ☺

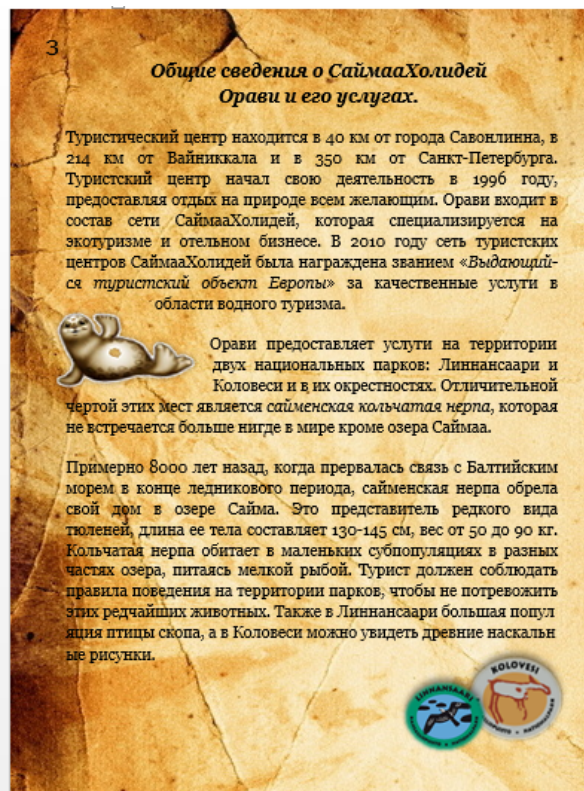
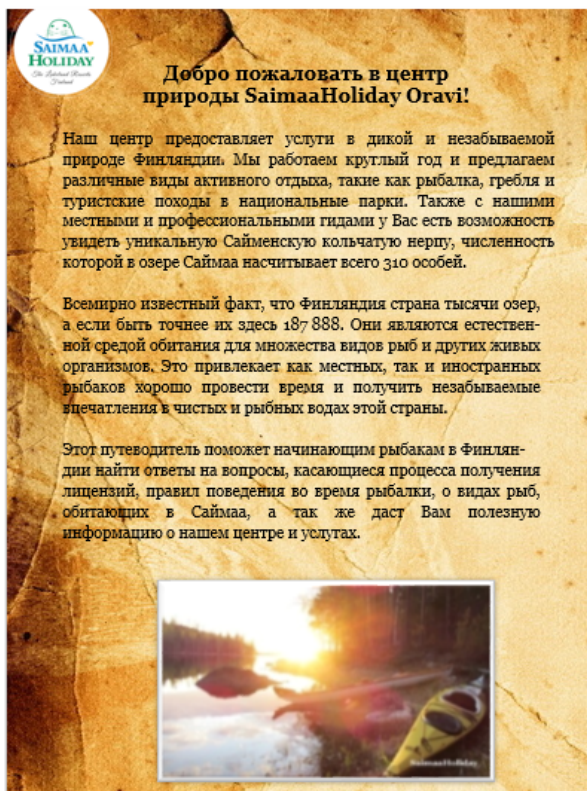

Venäjänkielinen kalastusopas SaimaaHoliday Oraville

Содержание:

Общие сведения о СаймааХоллидей Орави и его услугах.....	3
Виды рыболовных программ.....	5
Полезная информация о местных видах рыб.....	9
Рыболовные сезоны в Орави.....	14
Лицензии или что нужно для рыбалки?.....	15
Этические правила любительской рыбалки.....	17
Полезные контакты.....	18
Рыболовный словарь.....	19
Рецепт традиционного финского супа из лосося....	20

4

Высококачественные туристские услуги круглый год.

СаймааХолидей Орави предоставляет услуги размещения и программы активного отдыха на любой вкус, которые дают возможность разнообразить свой досуг.

Природа Саймы – это уникальная среда, где Вы сможете услышать тишину и насладиться спокойствием, остановиться и подышать свежим воздухом и в безопасности провести время на природе, как с гидом, так и в самостоятельном походе.

С нами можно получить незабываемые впечатления от увлекательной и результативной рыбалки; или осуществить сплав на байдарках по волнам озера Саймаа и познакомиться с красивой природой национальных парков; или отправиться в поход по Линнансаари в поисках редчайшей нерпы, или прокатиться на снегоходах в зимний день.

Рыболовные сафари организуются круглый год, так как озеро Саймаа полно рыбой, как летом, так и зимой.

Также если Вы не нашли подходящую для себя и своей семьи программу отдыха, наши специалисты всегда рады помочь Вам и составить для Вас индивидуальную программу с учетом всех Ваших пожеланий.

5

Виды рыболовных программ

Центр Орави организует различные рыболовные программы, как для новичков, так и для бывалых рыбаков, в которых всегда гарантирован хороший клев!!! Для Вас мы подготовили наши катера, полностью оборудовали их для рыбалки, а также оснастили спасательными жилетами, дождевиками и аптечкой.

Летний сезон:

Джиггинг спиннингом на окуня и судака

С помощью наших местных гидов у Вас есть возможность попробовать очень активную технику рыбалки, как джиггинг, которая идеально подходит для ловли любого представителя хищных рыб, в том числе окуня и судака.

Для улова рыбаку требуется Катер Faster, с мощностью мотора в 150 лошадиных сил, вмещает в себя до 4 человек. Цена рыболовной поездки составляет **625€ за катер.**

Рыбалка троллингом или спиннингом в национальном парке Линнансаари

Незабываемая рыбалка с местным проводником в самые лучшие места национального парка. По Вашему выбору техника рыбалки может быть троллинг или спиннинг. В этом районе преимущественно водятся щука,

6

и поймать желанный улов. Стоимость рыбалки **600€** за катер.

Тролинг лосося

Местный опытный гид-рыболов проведет Вас через неповторимые пейзажи Саймы в секретные места обитания сайменского лосося.

В стоимость программы входят перекус на свежем воздухе с горячими и прохладительными напитками. Супер оборудование, установленное на катере Beneteau Antares 7.80, отыщет для Вас скрытого сайменского лосося. Цена поездки составляет **890€/катер.**

Спиннинг

Это популярный способ ловли рыбы. Продолжительность рыбалки 4 - 5 часов, стоимость программы **435€/катер.**

Тролинг

Основное преимущество этого увлекательного и спортивного вида ловли в том, что здесь высока вероятность поимки перемещающегося по водоему хищника. Комфортабельный катер Beneteau Antares 7.80 вмещает до 8 человек и оборудован 10 удильщиками, двумя автоматическими планерами, а 3D "Sonar и Fish finder" поможет найти

Внимание! На сайменского лосося есть государственные ограничения. С 11.09. по 15.11. ловить лосося запрещено.

7

Рыболовная поездка для всей семьи.

Вы сможете отлично провести время со своей семьей, наслаждаясь красотами островов Линнансаари. Во время поездки порыбачим удочкой или спиннингом с катера Faster или с берега острова. Также в программу включен перекус у костра, и, если повезет с погодой - поплаваем у песчаного берега. Стоимость данной поездки составляет **435€/катер.**

Зимний сезон:

Подледная рыбалка на налима.

Ходить на налима с зимней удочкой - это традиционный способ его добычи в Финляндии. Данная поездка доступна с **20.01. по 28.02.** Вечером мы соберемся у костра, и гид расскажет Вам о секретах

радужной форели, где сможете обучиться правильным приемам ловли или попрактиковать уже имеющийся навык.

Также во время поездки мы сможем насладиться перекусом на свежем воздухе у костра. Продолжительность программы составляет 2 - 3 часа, максимальное количество 20 человек, стоимость **60€ с человека** или минимум **350€ за поездку.**

Подледная рыбалка на лосося.

С нашим гидом с января по март у Вас есть возможность побывать в потаенных местах обитания

Venäjänkielinen kalastusopas SaimaaHoliday Oraville

8

ловли налима и раздаст рыболовные снасти, наладимся перекусом с горячими напитками и потренируемся в ловле налима. После этого переместимся на лед, где каждый из участников сможет попробовать поймать эту холодолюбивую рыбу. Время рыболовного похода 2 - 3 часа, максимальное количество участников 12 человек. Цена 60€ с человека или минимум 350€ за поездку.

Зимний поход на рыбалку.
Неторопливый рыболовный поход, который организуется с декабря по апрель. Во время поездки начинающий рыбак сможет узнать секреты о зимней рыбалке и попробовать ее, а бывалый рыбак сможет

насладиться зимней природой и рыболовным процессом. Максимальный размер группы 40 человек, продолжительность 2 - 3 часа, цена похода 39€ с человека или минимум 310€ за поездку.

День рыбака.
На целый день с января по март мы отправимся за щукой, судаком, налимом и окунем на снегоходах в самые рыбные места Хаукивеси. Участники выбирают для себя подходящую технику ловли - катиска, сети или зимняя удочка. Во время похода гид приготовит восхитительный рыбный суп на открытом огне. Максимальный размер группы 12 человек, продолжительность поездки 5 - 6 часов, цена 250€ с человека за снегоход или 175€ за снегоход с двумя людьми.

9

Во все предлагаемые программы включена местная рыболовная лицензия, государственную лицензию необходимо приобрести за дополнительную плату в размере 10,50€. Поездки организуются из Орави и Рантасалми или за 50€/катер из Савонлинна.

После увлекательной поездки у Вас есть возможность приготовить свой улов в коттедже или воспользоваться услугами нашего ресторана, где Вам приготовят традиционное блюдо из рыбы. Мы также сможем завакуумировать или закоптить рыбу по Вашему желанию.

Полезная информация о местных видах рыб,

Окунь (Ahven)
Окунь - это самый часто встречаемый вид рыбы в Финляндии, который популярен не только среди профессиональных рыбаков, но и среди любителей. Средняя длина окуня 15-30 см, а большие особи могут достигать длины 45 см. Окуня можно ловить круглый год и без ограниче-

ний. Не рекомендуется ловить окуня весной, так как рыба нерестится в это время года, поэтому ее мясо не самого лучшего вкуса, а стоит попробовать окуня, выловленного в начале зимы, тогда рыба еще не наполнена икрой. Окунь обитает в местах с поваленными деревьями, тростниковыми зарослями

10

и в глубоких водах вблизи отмели, а также в проливах со слабым течением. Окунь - хоть и не большая, но хищная рыба, и она любит охотиться на мелких рыбешек, таких как ряпушка, плотва, уклейка и корюшка, так что вы с легкостью найдете окуня около места скопления этих рыбок.

Подходящие снасти для ловли окуня - это мормышка, зимняя удочка или блесна-балансир. Для ловли окуня осенью хорошо подходит донная удочка, джигг или блесна. В этот период рыбу следует искать в самых глубоких участках озера и его периметру. В середине зимы окунь становится пассивным и часто встречается на глубине от 2 до 6 метров.

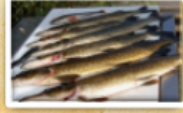
Щука (Hauki)
Щука - второй после окуня распространенный вид рыбы в Финляндии. Этот вид встречается круглый год, как в соленых, так и пресных водах.

Обычно ее длина составляет от 40 до 60 см. В южной части Финляндии рыболовный сезон на щуку начинается с начала мая и длится до ноября, а большие особи часто встречаются с середины мая до середины июня. Тогда следует отправляться на края глубоких вод, отмели или глубокие проливы.

Самые излюбленные места обитания

В Финляндии есть поговорка «Вылетел, как щука из камышей».

Окунь собирается в косяки при температуре воды 12 - 14 °C, на глубине 5-10 метров.

11

щуки - это водные заросли, такие как камыши. Зимой щука встречается в мелководных заливах.

Традиционно финны ловят щуку с берега, но в настоящее время более распространено рыбачить лодки.

Щуку ловят по открытой воде спиннингом или троллингом. При выборе ловли спиннингом рекомендуется брать удочку длиной от 2 до 2,7 метров и толщиной лески от 0,30 до 0,40 мм, либо плетеный шнур от 0,45 до 0,25 мм.

Следует помнить, что у щуки острые зубы, поэтому необходимо на конец лески надеть поводок. А зимой для щуки подходит рыбалка нахлыстом и зимней удочкой на мелководье.

Судак (Kuha)
Судак обитает в прибрежных и внутренних водах Финляндии.

Обычно встречаются особи длиной от 30 до 45 см, но в Финляндии существуют ограничения на этот вид, поэтому судака меньше 37 см необходимо отпускать, обратно в воду.

Большие популяции судака обитают в регионах Центральной и Южной Финляндии. Этот вид чаще встречается в водах с темной и мутноватой водой, обычно судак передвигается в маленьких косяках, поэтому после первой пойманной рыбы следует тщательней поискать в окрестностях этого места, где-то поближе должны быть его сородичи.

На судака ходят круглый год, но

12

лучший сезон – лето.

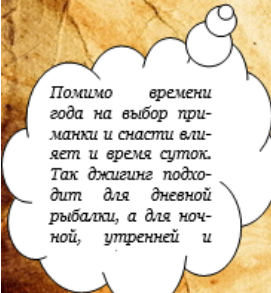
В начале лета судак ловится на джиг, когда обитает на мелководье, в водах залива, в проливах с медленным течением и в каменистых местах. А в середине лета рыба питается в такой толще воды, где джиг бесполезен, так что следует выбрать троллинг. Осенью судак перемещается на глубину, и тогда его можно достать джигом или удочкой с блесной.

Налим (Mäde)
Это подвид тресковых, который живет во всех пресноводных водах Финляндии.

Налим встречается длиной от 30 до 70 см. Это донная рыба, любящая прохладную воду, поэтому лучшее время для ловли налима с января по февраль, когда рыба нерестится. Нерест обычно происходит в местах с песчаным, гравийным или иногда с илистым дном. Этот вид активен в холодной воде, тогда он потребляет наибольшее количество пищи.

Излюбленные места обитания налима - это каменистые и мелководные заливы, а также мелководные проливы и заливы, куда впадают реки и ручьи. Часто налимы собираются в плотные стаи и перемещаются вместе с течением. Поэтому рыбаку следует рыбачить от устья реки до озера.

Помимо времени года на выбор приманки и снасти влияет и время суток. Так джигинг подходит для дневной рыбалки, а для ночной, утренней и

13

Лучшее время для рыбалки вечерние сумерки, когда заходит солнце, и до середины ночи. Также следует помнить, что из года в год налим приходит на нерест в одно и то же место и время.

Отправляясь на рыбалку на налима, возьмите с собой крешку леску от 0,40 до 0,70 мм и ледоруб диаметром не менее 150 мм. Рыба обычно ловится на глубине от 1 до 3 метров.

При низком давлении и пасмурной погоде налим ведет себя наиболее активно.

Сайменский лосось (Saimaan järvihoi)
Озерный лосось является разновидностью атлантического лосося, который обитает в пресных водах.

Этот вид попал в озеро после ледникового периода, когда таяние льдов отделило популяцию от моря. В Финляндии водятся два вида озерного лосося: сайменский лосось, обитающий в Саймаа, и пейлинский в озере Пейлинен.

Данный вид находится под угрозой исчезновения, так как деятельность гидростанций на озерах уничтожила все природные запасы этой рыбы.

К счастью, популяция Сайменского лосося восстанавливается за счет постоянного культивирования, также существует государственные ограничения на минимальную длину рыбы, разрешенную

14

к вылову – 60 см

Рекомендуемая толщина лески - 0,15- 0,18 мм.

Осенью в период нереста с 1.09. по 30.11. вылов озерного лосося запрещен!!!

Сайменский лосось – мигрирующая рыба, и с приходом весны она отправляется на нерест в реки, впадающие в озеро. Непосредственно метание икры происходит осенью на мелководьях с гравийным дном в местах с быстрым течением.

В остальное время лосось любит открытую воду, и его следует искать от начала больших глубин и по их краям. Спиннинг и троллинг - подходящие методы для вылова этого вида рыб.

Сайменский лосось, находясь в зоне риска, поэтому, обнаружив жировой плавник, Вам необходимо отпустить рыбу, обратно в воду, не зависимо от размера.

Рыболовные сезоны в Орави

Налим	20.1.-28.2
Судак	10.6.-15.9.
Щука	13.5.-30.11
Окунь	1.6.-30.11
Сайменский лосось	13.5.-10.6.
	1.9.-30.11

15

Лицензии или что нужно для рыбалки?

Перед поездкой на рыбалку каждый рыбак обязан изучить действующие рыболовные законы, минимальные размеры рыб и периоды запрета на рыбную ловлю, а также приобрести необходимые рыболовные лицензии.

В Финляндии разрешено указанного в чеке) или 24 евро на календарный год до 31.12.2015.

Данная лицензия действует по всей территории Финляндии, за исключением Аландских островов.

Оплатить лицензию можно в сети киосков R-Kioski, в интернет-магазине на сайте erahuvat.fi, а также в туристском центре Орави за 10,50 евро на 7 суток и 34,50 на календарный год.

Государственная лицензия или kalastuksenhoitomaksu.
Это основная гослицензия, стоимость которой составляет 7 евро на 7 суток (считается со дня оплаты лицензии или со дня, выполняя, например, функцию помощника.

Губернская лицензия
Вдобавок к гослицензии, Вам необходимо приобрести губернскую лицензию, которая дает право пользоваться во время рыбалки одним удилищем с приманкой, катушкой и

Также лица моложе 18 и старше 65 лет могут рыбачить удочкой с одной приманкой без лицензий.

Venäjänkielinen kalastusopas SaimaaHoliday Oraville

16

блесной, а также использовать одну утяжеленную блесну или шнур для троллинга, но в пределах только данной губернии.

Стоимость лицензии для всех губерний одинакова и составляет **31 евро** на календарный год или **7 евро** на 7 суток. Получить можно в сети киосков R-Kioski, в интернет-магазине на сайте eraluvat.fi, а также в туристском центре Орави, где плата будет составлять на **7 суток 10,50 евро**, на **год - 34,50**.

Плата со всех лицензий идет на обогащение рыбных запасов, поддержание устойчивого рыболовства и на очистку вод.

Виды рыбалки и возрастная группа	Оплата государству	Оплата владельцу рыболовной территории
Ловля удочкой и зимой на блесну		
Ловля удочкой и зимой на блесну вне зависимости от возраста рыбака**	Бесплатно	Бесплатно
Рыбалка с блесной на одно удилище (спиннинг, троллинг)		
Рыбаки до 18 лет и после 65 лет***	Бесплатно	Бесплатно
Рыбаки от 18 до 64 лет***	Государственная лицензия	Губернская лицензия + разрешение от владельца территории, если используется больше чем одно удилище
Другие виды рыбалки и ловля раков		
Рыбаки до 18 лет и после 65 лет	Бесплатно	Всегда разрешение от владельца территории
Рыбаки от 18 до 64 лет	Государственная лицензия	Всегда разрешение от владельца территории

17

Исключения в системе лицензий:
 * - Ловля рыбы лососевых и сиговых пород запрещена в проточных водах и порогах водоема. ** - На удочке может быть неподходящая для спиннинга катушка. *** - Ловля рыбы запрещена на территории особых мест. Например, таким местом может быть территория, где разводят мальков лосося.

*Собираясь на рыбалку, не забудьте взять с собой документ, удостоверяющий личность, так как лицензии всегда являются именными, квитанции об оплате лицензий или их копии, в случае встречи на воде инспекторов рыбоохраны, Вам будет необходимо предъявить эти документы. В случае неуплаты выше перечисленных лицензий полиция, чиновники или инспектора рыбнадзора взимают штраф в размере **50 евро!***

Этические правила любительской рыбалки:

- Соблюдайте правила безопасности
- Не продавайте рыбу
- Не берите больше рыбы, чем нужно
- Рыбачьте только разрешенными снастями
- Не раскидывайте мусор на природе, по возможности убирайте найденный Вами мусор и распределяйте его в соответствующие контейнеры для отходов
- Если Вы заметили загрязнение воды, мертвую рыбу или что-то странное, то следует незамедлительно сообщить об увиденном в соответствующие органы. (ELY-keskus Южного Саво тел. 029 502 4000)
- Минимизируйте вред, причиняемый Вами птицам, растительности и другой природе.

18

Полезные контакты:

Центр отдыха СаймааХолiday Орави
 Тел.: +358 442747078
 Адрес: Kiramontie 27
 58130 Oravi
 Эл.Почта: oravi@saimaaholiday.net
 Skype: oravi.saimaaholiday

Номера вызова экстренных служб:

Для любой экстренной ситуации действует единый номер 112 или канал УКВ-радиосвязи 16/VHF-DSC 70, а по несрочным делам звонить по номеру +358 500374359.

Последовательность предоставления информации о происшествии:

- Скажите свое имя и контактную информацию.
- Сообщите точное местоположение.
- Расскажите о своей ситуации.
- Сообщите сколько людей в опасности, и есть ли пострадавшие.
- Сообщите, в какой помощи Вы нуждаетесь.
- Не вешайте трубку, пока не получите разрешение сделать это.

19

Рыболовный словарь

“Anna Ahti ahvenia, Pekka pienii kaloja” [Анна Ахти ахвениа, Пекка пиения каложа] – Дай Ахти окуней, а Пекка маленьких рыбок, так финские рыбаки просят у Бога воды хороший улов.

heittokalastus [хейттокаластус]	спиннинг
jigi [йиги]	джиг (джиг - головка)
jigikalastus [йигикаластус]	ловля на джиг
kalastus [каластус]	рыбалка
katiska [катиска]	рыболовная лодушка
koukku [коукку]	крючок
mato [мато]	червь
onginta [онгинта]	ловля на обычную удочку
perho [перхо]	мотыль
perhokalastus [перхокаластус]	ловля нахлыстом
pilkintä [пилкинта]	зимняя рыбалка
raavustus [равустус]	ловля раков
siima [синма]	леска
vapa [вапа]	удочка
verkko [веркко]	сеть
vetouistelu [ветоуистелу]	троллинг
viehe [виехе]	приманка

